

ORAN Orta Anadolu
Kalkınma Ajansı
Central Anatolia Development Agency

YENİ VE YENİLENEBİLİR TARIM UYGULAMALARI

MALİ DESTEK PROGRAMI
BAŞVURU REHBERİ

2017

SON BAŞVURU TARİHİ
16.03.2018, CUMA

REFERANS NO: TR72/18/YTU

ORAN Orta Anadolu
Kalkınma Ajansı
Central Anatolia Development Agency

YENİ VE YENİLENEBİLİR TARIM UYGULAMALARI

MALİ DESTEK PROGRAMI
BAŞVURU REHBERİ

2017

SON BAŞVURU TARİHİ
16.03.2018, CUMA

REFERANS NO: TR72/18/YTU

Proje başvuruları **16 Mart 2018 saat 23:50'ye** kadar Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi (KAYS) üzerinden yapılır. Başvuru sistemi **23:50** itibariyle kapanacak ve sonrasında başvurularda herhangi bir değişiklik veya yeni proje başvuru işlemi yapılamayacaktır.

Her başvuru KAYS üzerinden üretilen taahhütnamenin imzalanması ile tamamlanır. Taahhütnamenin e-imza ile imzalanması esastır. Taahhütnamenin **23 Mart 2018 saat: 18:00'den** önce e-imza ile imzalanması gerekmektedir.

Taahhütnamenin e-imza ile imzalanmadığı hallerde, taahhütname başvuru sahibi tarafından ıslak imzalı olarak elden veya posta yolu ile **23 Mart 2018 saat: 18:00'den** önce matbu olarak kapalı zarf içinde taahhütlü posta yoluyla, kargo ile veya elden aşağıda belirtilen Ajans adreslerinden birine ulaştırılmalıdır.

Belirtilen tarihlerden önce KAYS başvurusu tamamlanmayan, taahhütnamesi e-imza ile imzalanmayan veya e-imza ile imzalanmadığı hallerde ıslak imzalı ve matbu olarak Ajansa sunulmayan proje başvuruları değerlendirmeye alınmayacaktır.

Taahhütnamenin e-imza ile imzalanmadığı hallerde, ıslak imzalı ve matbu taahhütnamelerin elden teslim edileceği Ajans ofisleri şunlardır:

T.C.
ORTA ANADOLU KALKINMA AJANSI

 Kayseri Merkez Binası	 Sivas Yatırım Destek Ofisi	 Yozgat Yatırım Destek Ofisi
Mevlana Mahallesi Mustafa Kemal Paşa Bulvarı No: 79, Kat: 5 ve 6, 38080 Kocasinan / KAYSERİ Tel: 0 (352) 352 6726	Akdeğirmen Mahallesi Höllüklük Caddesi No: 39, 58040 SİVAS Tel: 0 (346) 222 0800	Miralay Şerifbey Konağı Aşağı Nohutlu Mah Sakarya Cad. No: 9 66100 YOZGAT Tel: 0 (354) 217 6726

PROJE SON BAŞVURU TARİHİ (KAYS ortamında)

16.03.2018 CUMA SAAT: 23:50

(Taahhütname Son Teslim Tarihi - 23/03/2018 Cuma Saat:18:00)

İÇİNDEKİLER

1. YENİ VE YENİLENEBİLİR TARIM UYGULAMALARI MALİ DESTEK PROGRAMI.....	6
1.1. Giriş.....	6
1.2. Programın Amaçları ve Öncelikleri.....	9
1.3. ORAN Tarafından Sağlanacak Mali Kaynak.....	10
2. BU TEKLİF ÇAĞRISINA İLİŞKİN KURALLAR.....	11
2.1. Uygunluk Kriterleri.....	11
2.1.1. Başvuru Sahipleri'nin Uygunluğu: Kimler Başvurabilir?.....	11
2.1.2. Ortaklıklar ve Ortakların Uygunluğu.....	14
2.1.3. Uygun Projeler: Destek Başvurusu Yapılabilecek Projeler.....	15
2.1.4. Maliyetlerin Uygunluğu: Destekten Karşılanabilecek Maliyetler.....	20
(1) Uygun Maliyetler.....	20
(2) Uygun Olmayan Maliyetler.....	21
2.2. Başvuru Şekli ve Yapılacak İşlemler.....	23
2.2.1. Başvuru Formu ve Diğer Belgeler.....	23
2.2.2. Başvurular Nereye ve Nasıl Yapılacaktır?.....	26
2.2.3. KAYS Üzerinden Başvuruların Tamamlanması ve Taahhünamelerin Teslim Alınması İçin Son Tarih.....	29
2.2.4. Daha Fazla Bilgi Almak İçin.....	30
2.3. Başvuruların Değerlendirilmesi ve Seçilmesi.....	30
2.4. Değerlendirme Sonucunun Bildirilmesi.....	36
2.4.1. Bildirimin İçeriği.....	36
2.4.2. Öngörülen Zaman Çizelgesi.....	36
2.5. Sözleşme İmzalanması ve Uygulama Koşulları.....	36

PROGRAM KÜNYESİ

PROGRAMIN ADI	YENİ VE YENİLENEBİLİR TARIM UYGULAMALARI MALİ DESTEK PROGRAMI	
PROGRAMIN REFERANS	TR72/18/YTU	
TOPLAM BÜTÇE	9.000.000 ₺	
PROGRAMIN AMACI	Tarımda çeşitliliğin ve katma değer artırılması, tarım altyapısının güçlendirilmesi ve modernizasyonu, yenilenebilir enerji kaynaklarının tarım alanında kullanılması ile TR72 Bölgesi'nde sürdürülebilir kalkınmanın sağlanması	
PROGRAMIN ÖNCELİKLERİ	<p>Öncelik 1: Tarımsal altyapının güçlendirilmesi ve modernizasyonu</p> <p>Öncelik 2: Yenilenebilir enerji uygulamalarının tarım alanında kullanılması</p> <p>Öncelik 3: Tıbbi ve aromatik bitki üretiminin yaygınlaştırılmasına yönelik altyapı kurumunun desteklenmesi</p>	
ASGARI/AZAMI DESTEK MİKTARI	40.000 ₺ / 400.000 ₺	
ASGARI/AZAMI DESTEK ORANI	25 % / 75 %	
PROJE SÜRESİ	24 Ay	
UYGUN BAŞVURU SAHİPLERİ	<ul style="list-style-type: none"> • Valilikler • Kaymakamlıklar • Yerel Yönetimler (il Özel İdareleri, YİKOB, Belediyeler, Mahalli İdare Birlikleri) • Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Bölge, İl ve İlçe Müdürlükleri • Bakanlıklara Bağlı Kurum ve Kuruluşlar İle Enstitüler • Üniversiteler • Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşları • Kooperatifler ve Birlikler (Kar Amacı Gütmeyen) 	
PROGRAMA ÖZEL DÜZENLEMELER	<ul style="list-style-type: none"> • Ajans tarafından yapılmış olan TR72 Alt Bölge çalışmasına göre hazırlanan tabloda belirtilen alt bölgelerde uygulanan projelere ilave puan verilecektir. 	
PROGRAMA SON BAŞVURU TARİHİ	16.03.2018	(KAYS üzerinden son başvuru tarihine kadar başvurusu tamamlanan projeler için taahhütnameler 23.03.2018 saat 18:00'a kadar e-imza ile imzalanmalı veya ıslak imzalı taahhütname Ajansa matbu olarak ulaştırılmalıdır.)

1. YENİ VE YENİLENEBİLİR TARIM UYGULAMALARI MALİ DESTEK PROGRAMI

1.1. Giriş

Kayseri, Sivas ve Yozgat illerini kapsayan Orta Anadolu Kalkınma Ajansı (ORAN), "Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun"un 3. maddesine dayanılarak, 25.07.2009 tarih ve 2009/15236 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulmuştur.

ORAN'ın amacı; kanunda belirtildiği üzere, kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları arasındaki işbirliğini geliştirmek, kaynakların yerinde ve etkin kullanımını sağlamak ve yerel potansiyeli harekete geçirmek suretiyle, ulusal kalkınma planı ve programlarda öngörülen ilke ve politikalarla uyumlu olarak bölgesel gelişmeyi hızlandırmak, sürdürülebilirliğini sağlamak, bölgeler arası ve bölge içi gelişmişlik farklarını azaltmaktır.

Kalkınma Ajansları, bölgesel kalkınmanın hızlandırılması amacıyla, Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği, Destek Yönetim Kılavuzu ve ilgili başvuru rehberlerinde belirlenen hususları göz önünde bulundurarak, bölge aktörlerine mali ve teknik destek sağlayabilmektedir.

Bu doğrultuda, ORAN tarafından 2017 yılı mali destek programları kapsamında kar amacı güden ve gütmeyen kurumlara yönelik olarak üç farklı başlık altında teklif çağrısına çıkmıştır. Bunlardan "**Kentsel ve Sosyal Altyapının İyileştirilmesi Mali Destek Programı**" ve "**Yeni Ve Yenilenebilir Tarım Uygulamaları Mali Destek Programı**" kar amacı gütmeyen kurumlar, "**Endüstriyel Gelişim ve Verimlilik Mali Destek Programı**" ise kar amacı güden kurumlar için tasarlanmıştır.

ORAN tarafından 2017 yılı mali destek programları kapsamında uygulanacak "**Yeni ve Yenilenebilir Tarım Uygulamaları Mali Destek Programı**", Onuncu Kalkınma Planı (2014-2018) çalışmaları, Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi (BGUS) (2014-2023) çalışmaları, 5449 Sayılı Kanun hükümleri, Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği, Destek Yönetim Kılavuzu ve TR72 Bölgesi 2010-2013 Bölge Planı ve TR72 Bölgesi (2014-2023) Bölge Planı çalışmaları esas alınarak hazırlanmıştır.

Bölgenin tarımsal üretimde teknik altyapısının güçlendirilmesine yönelik hazırlanan "Yeni ve Yenilenebilir Tarım Uygulamaları Mali Destek Programı", bölgesel ve ulusal ölçekli plan, strateji ve politika belgeleri ile uyumludur. Program Onuncu Kalkınma Planında yer alan ana hedeflerden "Yenilikçi Üretim, İstikrarlı Yüksek Büyüme" kapsamında belirlenen tarımsal verimliliğin artırılması ve ekonomik üretimin sağlıklı olarak gelişmesi için altyapı yatırımlarının desteklenmesi politikaları ile "Yaşanabilir Mekanlar Sürdürülebilir Çevre" ana hedefi kapsamında bulunan "Kırsal Kesimdeki Asgari Refah Düzeyinin Ülke Ortalamasına Yaklaştırılması" politikaları ile örtüşmektedir.

Onuncu Kalkınma Planı'nın Tarım ve Gıda alt başlığı altında "Toplumun yeterli ve dengeli beslenmesini esas alan, ileri teknolojiye dayalı, altyapı sorunlarını çözmüş, örgütlülüğü ve verimliliği yüksek, etkin ve talebe dayalı üretim yapısıyla uluslararası rekabet gücünü artırmış, doğal kaynakları sürdürülebilir kullanan bir tarım sektörünün oluşturulması amaçlanmaktadır." denilmektedir. Bu programın tasarım aşamasında Planda bahsedilen amaca katkı sağlamak için özellikle bölgede var olan tarımsal altyapı ve örgütlenme sorunlarının iyileştirilmesine odaklanılmıştır.

2014-2018 dönemini kapsayan Onuncu Kalkınma Planı'nın temel unsurlarından biri olan yatırım politikaları kapsamında, yüksek ve istikrarlı büyüme için kamu ve özel kesim yatırımlarının birbirlerini tamamlayacak şekilde bütüncül bir bakış açısıyla ele alınacağı ve kamu yatırımlarının, özel sektör tarafından gerçekleştirilemeyecek ekonomik ve sosyal altyapı alanlarında yoğunlaştırılacağı bir politika aracı olarak benimsenmiştir.

Bölgesel Gelişme Ulusal Strateji (BGUS) belgesinde de fiziki ve sosyal altyapının kentsel ve kırsal alanlarda güçlendirilmesi konusunda ilgili tedbirlere yer verilirken, tarım ve hayvancılığın geliştirilmesiyle ekonomide ve kırsal alanda yapısal dönüşümün temellerinin güçlendirilmesi hedeflenmektedir.

TR72 Bölge Planı'nda (2014-2023) bölgenin vizyonu "Ticari geleneğini sürdürülebilir kalkınmaya dönüştüren, girişimci ve yenilikçi; kış turizminde öncü, sosyal gelişme ve bütünleşmesini sağlamış, bölge içi gelişmişlik farklarını azaltarak yaşam kalitesini yükseltmiş; istikrar içinde büyüyen TR72 Bölgesi" olarak tanımlanmış, bu doğrultuda eksen, öncelik ve tedbirler belirlenmiştir. Belirlenen 4 eksen şunlardır:

- 1) **Rekabet Edebilirlik**
- 2) **Sosyal Kalkınma**
- 3) **Sürdürülebilir Çevre**
- 4) **Kentsel ve Kırsal Altyapı**

TR72 Bölgesi 2014-2023 Bölge Planı'nın Rekabet Edebilirlik gelişme eksenini altında yer alan "Geleneksel Sektörlerin (Tarım Hayvancılık ve Madencilik Geliştirilmesi)" önceliği bölge planındaki hedeflerin elde edilmesi için kritik öneme sahiptir.

Yerel kalkınma açısından TR72 Bölgesine (Kayseri, Sivas ve Yozgat) ait potansiyel sektörlerin başında tarım sektörü gelmektedir. Halkın önemli bir bölümünün tarım ve hayvancılıkla geçimini sağlaması, arazi yapısı ve iklimi göz önünde bulundurulduğunda bölgede bu alanda yapılabilecek iyileştirme çalışmalarını düzenleyici aktörler açısından önemli hale getirmektedir. Bu düzenlemelerin başında da bölgenin tarımsal açıdan bazı stratejik ürünlere yönelmesi ve bu sayede seçilen ürünlerin işlenmesi noktasında daha cazip koşulların oluşturulması yer almaktadır.

Bu kapsamda Orta Anadolu Kalkınma Ajansı tarafından 2015-2017 yılları arasında 4 farklı rapor yayınlanmıştır. Bunlar; Salebin Kültüre Alınması Projesi Sonuç Raporu, Lavanta Yetiştiriciliğini Geliştirme Projesi Sonuç Raporu, TR72 Bölgesi Tarımsal Ürünler İçin Kümelenme Modeli Geliştirilmesi, Tıbbi Aromatik Bitkiler raporlarıdır.

2012 yılında yürütülen Tarımla Gelen Kalkınma MDP, Ajansın en pozitif sonuçları aldığı programlardan biridir. Bu program ile erken uyarı sistemleri, süt toplama merkezleri, uzaktan algılama ile tarımsal veri tabanı oluşturulması, yenilenebilir enerjinin sulama maksatlı kullanılması, soğuk hava deposu, tahlil ve test laboratuvarları, kesimhane yapımı ve hayvan pazarı gibi geniş bir alanda yararlanıcılara destek verme imkânı bulunmuştur. Bölgede kırsalda desteklenen bir proje ile 110 Kwp gücündeki GES geriye göç başlatmış, sulanabilir alan miktarını 700 dekardan 6000 dekara çıkarmıştır. Süt toplama merkezi ve erken uyarı sistemleri çevre ilçeler için örnek proje olmuşlardır. Yapılan kesimhane ve hayvan pazarları ilçelerdeki çiftçilerin aktif olarak kullandıkları tesislere dönüşmüştür. Bu tip ortak kullanılacak tesisler için tanımlanmış bir destek mekanizması bulunmamaktadır.

Bölgemizdeki illerdeki çiftçilerin Ege, Karadeniz veya Akdeniz'deki çiftçiler gibi senede iki ürün almaları veya ekonomik değeri çok yüksek olan bitkileri ekmeleri mümkün değildir. Bu nedenle bölgemizde özellikle şeker pancarı ve buğday tarımının dışında kırsal alana adaptasyonu olan farklı bitkilerinin ekiminin yaygınlaştırılması ve hayvancılık altyapısının kuvvetlendirilerek bölgede üretilen katma değer bölgede bırakılması gerekmektedir. Bu kapsamda Bölgede bir ilçede lavanta ekimi yaptırılmıştır. "Lavanta Yetiştiriciliğini Geliştirme Projesi Sonuç Raporu"nda da görüleceği üzere alternatif bir ürün olan lavantadan buğdaya göre 10 kat daha fazla kar elde edilebilmektedir. Bölgenin bir diğer ilçesinde yürütülen sahlebin kültüre alınması projesi ile yine ürün çeşitliliği sağlanmaktadır. Bölgemizde hali hazırda oluşmuş başarı hikayeleri de bulunmaktadır. Kabak önemli bir endüstri haline gelmiştir ve kimyon alternatif bir bitki olma yolundadır. Tam bu noktada tıbbi aromatik bitkiler önemli bir araç olarak devreye girmektedir;

- Birim alanda elde edilen kazanç buğday ve şeker pancarı ile kıyaslandığında oldukça yüksek rakamlara ulaşabilmektedir.
- Kıraç alanlarda da verim alınabilecek oldukça fazla bitki bulunmaktadır.
- Dağlık alanların fazla olması nedeniyle geniş alanlar ekilememektedir. Ancak yüksek rakımlı bölgelerde bitki aroması daha fazla olmaktadır.
- Sivas ve Kayseri'nin bazı ilçeleri bitki çeşitliliğinin en fazla bulunduğu "Anadolu Çaprazı" üzerinde bulunmaktadır.

Bölgede endüstriyel pazarı bulunan, özel sektörün ve üniversitelerin içinde olduğu bir modelle tasarlanan tıbbi aromatik bitkiler sektörüne yönelik projelerin yaygınlaştırılması Ajans'ın hedefleri arasındadır.

TR72 Bölgesi 2014-2023 Bölge Planı öncelik alanlarına uygun şekilde hazırlanan "Yeni ve Yenilenebilir Tarım Uygulamaları Mali Destek Programı" ile tarımsal altyapı anlamında eksikliklerinin giderilmesine katkı sağlanarak yenilikçi, sağlam ve sürdürülebilir bir kalkınma amaçlanmaktadır.

2017 yılı teklif çağrısı kapsamında mali destek programlarına aktarılması planlanan toplam destek miktarları aşağıdaki tabloda sunulmuştur:

Sıra	MALİ DESTEK PROGRAMI ADI	DESTEK MİKTARI
1	Yeni ve Yenilenebilir Tarım Uygulamaları Mali Destek Programı	9.000.000 ₺
2	Kentsel ve Sosyal Altyapının İyileştirilmesi Mali Destek Programı	8.000.000 ₺
3	Endüstriyel Gelişim ve Verimlilik Mali Destek Programı	10.000.000 ₺

2017 yılı mali destek programları için öngörülen toplam mali destek tutarı 27.000.000 ₺ olması planlanmaktadır. Destek miktarları için belirlenen rakamlar ve öngörülen toplam mali destek tutarı gösterge niteliğindedir. Ajans, programlar için ayırdığı kaynakları kısmen veya tamamen kullandırmama ve değişiklik yapma hakkını saklı tutar. Ayrıca Ajans, sunulan projelerin sayısına ve kalitesine bağlı olarak mali destek programları arasında bütçe aktarımı yapabilir.

Orta Anadolu Kalkınma Ajansı, söz konusu programların sözleşme makamıdır ve programın uygulanması ile mali destek almaya hak kazanmış projelerin izlenmesinden sorumludur.

1.2. Programın Amaçları ve Öncelikleri

Yeni ve Yenilenebilir Tarım Uygulamaları Mali Destek Programı'nın genel amacı **"Tarımda çeşitliliğin ve katma değer artırılması, tarım altyapısının güçlendirilmesi ve modernizasyonu, yenilenebilir enerji kaynaklarının tarım alanında kullanılması ile TR72 Bölgesi'nde sürdürülebilir kalkınmanın sağlanması"** olarak belirlenmiştir.

Yeni ve Yenilenebilir Tarım Uygulamaları Mali Destek Programı'nın yukarıdaki amaç çerçevesinde belirlenen öncelikleri ise;

Öncelik 1

Tarımsal altyapının güçlendirilmesi ve modernizasyonu

Öncelik 2

Yenilenebilir enerji uygulamalarının tarım alanında kullanılması

Öncelik 3

Tıbbi ve aromatik bitki üretiminin yaygınlaştırılmasına yönelik altyapı kurulumunun desteklenmesi

olarak belirlenmiştir.

1.3. ORAN Tarafından Sağlanacak Mali Kaynak

Bu program kapsamında desteklenecek projeler için tahsis edilen toplam kaynak tutarı toplam 9.000.000 ₺'dir. ORAN, bu program için ayırdığı kaynakları kısmen veya tamamen kullandırmama hakkını saklı tutar.

Desteklerin Tutarı

Bu program çerçevesinde verilecek destekler aşağıda belirtilen asgari ve azami tutarlar arasında olacaktır:

	Kâr Amacı Gütmeyen Kurumlar
Program Bütçesi	9.000.000 ₺
Asgari/Azami Destek Tutarı	40.000 ₺ / 400.000 ₺
Asgari/Azami Destek Oranı	%25 / %75

Hiçbir destek, projenin toplam uygun maliyetinin **%25**'inden az ve **%75**'inden fazla olamaz. Bu değerlerin dışında kalan destek taleplerini içeren projeler değerlendirmeye alınmayacaktır. Proje toplam uygun maliyetinin en az **%25**'i Başvuru Sahibi tarafından eşfinansman olarak karşılanmalıdır. Başvuru Sahibi'nin, proje eşfinansmanını, proje ortaklarından, iştirakçilerden ve/veya üçüncü taraflardan sağlayacağı nakdi katkılar ile karşılayabilmesi mümkündür. Her halükarda, sözleşmeyi imzalayan taraf olması sebebiyle, eş finansman yükümlülüğü Başvuru Sahibi'nin kendi taahhüdü hükmünde olup, yerine getirilmemesi durumunda Başvuru Sahibi bizzat sorumlu olacaktır.

Aynı katkılar eş finansman olarak kabul edilmez.

2. BU TEKLİF ÇAĞRISINA İLİŞKİN KURALLAR

Bu bölümde; Yeni ve Yenilenebilir Tarım Uygulamaları Mali Destek Programı çerçevesinde finanse edilecek projelerin sunulması, seçilmesi ve uygulanması ile ilgili kurallar, "Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği", "Destek Yönetim Kılavuzu" ve "Proje Uygulama Rehberi" hükümlerine uygun olarak açıklanmaktadır. Başvuru Sahipleri başvuruda buldukları andan itibaren bu yönetmelik hükümlerini ve bu rehberde yer alan bütün hususları kabul etmiş sayılırlar.

Ajans, bu destek programını zorunlu hallerin ortaya çıkması halinde desteklenecek proje listesi ilan edilmeden önce iptal etme hakkını saklı tutar. Bu durumda Başvuru Sahipleri Ajans'tan herhangi bir hak talebinde bulunamaz.

Destek için başvurusu yapılan projeler Ajans tarafından her zaman eğitim amaçlı olarak ve proje sahibinin ayrıca muvafakatı aranmaksızın kullanılabilir. Böyle bir durumda projede yer alan gerçek ve tüzel kişilere ait şahsî bilgiler ve meslekî sır niteliğindeki bilgiler ifşa edilmeyecektir.

2.1. Uygunluk Kriterleri

Destek sağlanabilecek projelere yönelik üç temel uygunluk kriteri söz konusudur. Yeni ve Yenilenebilir Tarım Uygulamaları Mali Destek Programı'ndan yararlanacak projelerin bu üç temel uygunluk kriterini eksiksiz olarak yerine getirmesi zorunludur:

Başvuru Sahibi ve ortaklarının uygunluğu

Projelerin uygunluğu

Maliyetlerin uygunluğu

2.1.1. Başvuru Sahipleri'nin Uygunluğu: Kimler Başvurabilir?

Destek almaya hak kazanabilmek için Başvuru Sahipleri aşağıda belirtilen koşulları başvuru ve sözleşme aşamalarında sağlamalıdır:

- Valilikler
- Kaymakamlıklar
- Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Bölge, İl ve İlçe Müdürlükleri
- Bakanlıklara Bağlı Kurum ve Kuruluşlar İle Enstitüler
- Yerel Yönetimler (İl Özel İdareleri, YİKOB, Belediyeler, Mahalli İdare Birlikleri)
- Üniversiteler
- Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşları
- Kooperatifler ve Birlikler¹ (Kar amacı gütmeyen)

¹ Kar amacı gütmeyen Kooperatifler için üyelerine kar dağıtılmasını yasaklayan kooperatif tüzüğü, eğer tüzüklerinde bu yönde bir hüküm yoksa gelecek 5 yıl süresince ortaklarına kar dağıtılmayacağı yönünde genel kurul kararı başvuru sırasında Ajans'a sunulacaktır.

ÖNEMLİ

Belediyeler, İl Özel İdareleri ile Ticaret ve Sanayi Odaları'ndan;

- 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun'un 19. Maddesi'nin (d) ve (e) bentlerinde belirtilen payları ve bunlarla ilişkili varsa diğer bütün mali yükümlülüklerini tamamen yerine getirmemiş olanlar ve/veya
- 10.09.2014 tarih ve 6552 sayılı Kanun'un 144. Maddesi hükmüne göre Ajans'a mali yükümlülüklerinden kaynaklanan borçlarını yapılandırmış ancak yapılandırma sonrası yükümlülüklerini tam olarak yerine getirmemiş olanlar

ORAN ile mali destek sözleşmesi imzalamazlar.

DİKKAT

Bölge İçi Gelişmişlik Farklarının Azaltılması: TR72 Alt Bölge Çalışması'nda yer alan ilçelerin alt bölge düzeylerine göre **proje uygulama yeri dikkate alınarak** aşağıdaki gibi puan uygulaması yapılacaktır.

Alt Bölge Puanlama Tablosu 1

Düzyey	İlave Puan	Kayseri	Sivas	Yozgat
1	2	Kocasinan, Melikgazi	Merkez	-
2	4	Talas	-	Merkez ve Yerköy
3	6	Bünyan, Hacılar, İncesu, Develi, Yahyalı	Gemerek, Şarkışla, Suşehri, Zara, Divriği, Kangal ve Gürün	Sorgun, Şefaati, Akdağmadeni, Sarıkaya, Boğazlıyan
4	8	Pınarbaşı, Tomarza, Yeşilhisar, Özvatan, Sarioğlan	Yıldızeli	Yenifakılı, Çayıralan, Çandır, Çekerek
5	10	Akışla, Felahiye, Sarız	Akincılar, Gölova, İmranlı, Doğanşar, Hafik, Ulaş, Altınayla, Koyulhisar	Kadışehri, Saraykent, Aydıncık

İlave Puan

- ORAN tarafından proje teklif çağrısı yöntemiyle yürütülen mali destek programlarında 2016 yılında sözleşme imzalanmayan, 2016'dan önceki mali destek programlarında ise destek sözleşmesi imzalanarak herhangi bir projenin tamamlanmadığı ilçelerde uygulanacak proje başvurularına yukarıdaki puanlara ilave olarak +3 puan verilecektir. Bu ilçeler şöyledir:

Kayseri	Sivas	Yozgat
Akışla, Tomarza, Felahiye, Sarız, Develi, Özvatan, Sarioğlan	Gölova, İmranlı, Zara, Koyulhisar, Akincılar, Hafik	Saraykent, Çandır, Çekerek

Destek almaya hak kazanabilmek için, Başvuru Sahipleri aşağıda belirtilen şartların tümünü karşıyor olmalıdır:

- Kar amacı gütmeyen kurum veya kuruluş olması,
- Başvuru sahibi kuruluşların Ajans'a proje başvurusu yapılmadan önce kurulmuş ve tescil edilmiş olması yeterlidir.
- Tüzel kişiliği haiz olması (Kamu kurum ve kuruluşları ile bunlara bağlı birimler için bu şart aranmaz),
- Proje konusunun proje sunan kurum/kuruluşun görev ve yetki alanı içerisinde bulunması,
- Ajans'ın faaliyet gösterdiği TR72 Bölgesi'nde Kayseri, Sivas veya Yozgat illerinde kayıtlı olması veya merkezinin ya da yasal şubelerinin bu illerde bulunması,
- Projenin hazırlığından ve yönetiminden (eğer varsa ortakları ile birlikte) doğrudan sorumlu olması, aracı olarak hareket etmemesi,
- Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği'nde öngörülen faaliyet hesabını kendi adına açma, bu hesaba para aktarma ve bu hesaptan harcama yapma ehliyetine sahip olması.
- Kar amacı gütmeyen Kooperatifler için üyelerine kar dağıtılmasını yasaklayan kooperatif tüzüğü, eğer tüzüklerinde bu yönde bir hüküm yoksa gelecek 5 yıl süresince ortaklarına kar dağıtılmayacağı yönünde genel kurul kararı başvuru sırasında Ajans'a sunulacaktır. Yapılandırılmış borçlar hariç olmak üzere vergi dairelerine vadesi geçmiş borcu olanlar,

Ayrıca, Başvuru Sahipleri ve ortaklarının mali destek almaya hak kazanabilmek için aşağıdaki hallerden herhangi birinde bulunmaması gerekir:

- a. İflas etmişler veya tasfiye halinde bulunan ve bu durumları nedeniyle işleri kayyum veya vasi tarafından yürütülen, konkordato ilan ederek alacaklılar ile anlaşma yapmış, faaliyetleri askıya alınmış veya bunlarla ilgili bir kovuşturmanın konusu olanlar veya meri mevzuatta öngörülen benzer durumlarda olanlar,
- b. Kesinleşmiş yargı kararı (yani temyizi mümkün olmayan bir karar) ile mesleki faaliyete ilişkin bir suçtan mahkum olanlar,
- c. Haklarında, görevlerini kötüye kullandıklarına dair kesinleşmiş mahkeme kararı olanlar,
- d. Dolandırıcılık, yolsuzluk, bir suç örgütü içinde yer almak gibi suçlardan kesinleşmiş yargı kararı ile mahkûm olanlar,
- e. Herhangi bir kamu ihale prosedürüne veya diğer bir mali desteğe ilişkin yükümlülüklere uymayarak, sözleşmeyi ciddi bir şekilde ihlal ettiği tespit edilenler,;
- f. Teklif çağrısına katılım koşulu olarak Kalkınma Ajansı tarafından talep edilen bilgi ve belgelerin temin edilmesi sırasında yanlış beyanda bulunanlar veya bu bilgi ve belgeleri zamanında ajansa sunmayanlar,
- g. Mevcut veya daha önceki teklif çağrılarının değerlendirilmesi sürecinde değerlendirme komitesini veya Kalkınma Ajansını etki altında bırakmaya veya gizli bilgi elde etmeye teşebbüs edenler,

Sözleşme imzalandığı tarih itibarıyla;

- Mahalli idareler dışındaki gerçek veya tüzel kişilerden, yapılandırılmış borçlar hariç olmak üzere vergi dairelerine vadesi geçmiş borcu olanlar,
- Yapılandırılmış borçlar hariç olmak üzere sosyal güvenlik kurumuna vadesi geçmiş borcu olanlar,
- Mahalli idareler dışındaki gerçek veya tüzel kişilerden, söz konusu proje veya faaliyetine ilgili ajans tarafından sağlanacak destek tutarının yüzde üçü kadar ya da daha fazla bir meblağ için, herhangi bir nedenle haklarında kesinleşmiş haciz işlemi bulunanlar.

h. Teklif edilen proje dolayısıyla menfaat ilişkisi içinde olanlar.

Yukarıda madde (a) ve (f) 'de belirtilen durumlarda, teklif çağrısına katılma yasağı, ihlalin tespit edildiği tarihten sonraki iki yıllık bir süre için geçerlidir. Madde (b), (c), (d), (e) ve (g)'de belirtilen durumlarda, teklif çağrısına katılma yasağı, kararın tebliğ tarihinden itibaren dört yıllık bir süre için geçerlidir.

Başvuru Sahipleri, **Başvuru Formu'nda** yer alan Başvuru Sahibi'nin Beyanı bölümünde yukarıda geçen (a)'dan (h)'ye kadar olan kategorilerin hiçbirine girmediklerine dair beyanda bulunmalıdırlar.

⚠ DİKKAT

Başvuru sahipleri ve ortakları; ulusal veya uluslararası başka kaynaklardan desteklenen aynı proje ve/veya faaliyetler için bu destek programına başvuru yapamazlar.

Başvuru Sahipleri, sunulan proje teklifinin uygulanmasından doğrudan sorumlu lider kuruluş olarak hareket edecekler, projeleri destek almaya hak kazanıp, ORAN ile sözleşme imzaladığı takdirde "Sözleşme Tarafı (Yararlanıcı)" olacaklardır.

⚠ DİKKAT

Ajans tarafından yapılmış olan TR72 Alt Bölge Çalışmasına göre hazırlanan tablolarda belirtilen bölgelere ilave puan verilecektir. Buna ilaveten; Akkışla, Tomarza, Felahiye, Sarız, Develi, Özvatan, Sarioğlan, Gölova, İmranlı, Zara, Koyulhisar, Akıncılar, Hafik, Saraykent, Çandır, Çekerek ilçelerinde uygulanacak proje başvurularına ilave olarak +3 puan verilecektir.

2.1.2. Ortaklıklar ve Ortakların Uygunluğu

Başvuru Sahipleri tek başlarına ya da ortak kuruluşlarla birlikte başvuruda bulunabilirler. Başvuru Sahibi'nin ortakları, projenin tasarlanmasına ve uygulanmasına katılabilecek ve yaptıkları masraflar destek yararlanıcısının yaptığı masraflarla aynı koşullarda kabul edilebilecektir. Bu nedenle ortaklar, **Bölüm 2.1.1.**'de belirtilen uygunluk kriterlerinden "Ajans'ın faaliyet gösterdiği TR72 Bölgesi'nde (Kayseri, Sivas ve Yozgat) kayıtlı olmaları

veya merkezlerinin ya da yasal şubelerinin bu bölgede bulunması" dışında, Başvuru Sahipleri ile aynı uygunluk kriterlerini karşılamalıdır.

⚠ DİKKAT

Kar amacı güden kurum ve kuruluşlar ile gerçek kişiler ve sivil toplum kuruluşları "Yeni ve Yenilenebilir Tarım Uygulamaları" mali destek programı kapsamında başvuru sahibi, proje ortağı veya proje iştirakçisi **olamazlar**.

Ortak olacak kuruluşlar ortaklık beyanını doldurmalıdır. Başvuru Formu Bölüm III-2'de yer alan Beyan, Başvuru Sahibinin ve tüm ortaklarının yasal yetki verilmiş temsilcileri tarafından imzalanmalıdır.

Proje kapsamında gerçekleştirilecek mal ve hizmet satın alımlarının proje ortakları ya da iştirakçilerinden sağlanması mümkün değildir.

İştirakçiler

Projede sponsorluk, teknik destek sağlama gibi roller üstlenmek isteyen kurumlar; başvuru sahipleri ve ortaklar ile aynı özelliklerde olmak şartı ile **iştirakçi** olabilirler. İştirakçi kuruluşların yaptıkları harcamalar uygun maliyet olarak değerlendirilmez. İştirakçi kuruluşlara ilişkin bilgiler KAYS'ta doldurulmalıdır, katılımlarına dair beyanda bulunulmalıdır (Bkz. Başvuru Formu, Bölüm IV-2).

Başvuru Sahibi destek almaya hak kazanıp, ORAN ile sözleşme imzalaması halinde, iştirakçiler tarafından taahhüt edilmiş katkıları üstlenmek zorundadır.

Alt Yükleniciler / Taşeronlar

Ortak veya iştirakçi olmayıp, projede yer alan bazı faaliyetlerin ihale edildiği kuruluşlardır. Alt yüklenicilerle yapılacak sözleşmeler, standart destek sözleşmesi EK IV'teki kurallara tabidir.

⚠ DİKKAT

Siyasi partiler ve bunların alt birimleri, hiçbir şekilde Başvuru Sahibi, proje ortağı ya da iştirakçi olarak proje başvurusunda bulunamazlar, proje uygulamalarında yer alamazlar.

2.1.3. Uygun Projeler: Destek Başvurusu Yapılabilecek Projeler

Süre

Proje süresi **en fazla 24 (yirmi dört) ay** olmalıdır. Bu süre, sözleşmenin tüm taraflarca imzalandığı günden bir sonraki gün itibariyle başlar. Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği'ne göre Ajans, uygulama süresi en fazla iki yıl olan (24 ay) projelere mali destek sağlar. Bu durum göz önünde tutularak proje süresi 24 ay olan projelerin hiçbir şekilde uzatılmayacağı, zeyilname sunulamayacağı dikkate alınmalıdır.

Yer

Projeler Ajans'ın faaliyet gösterdiği **TR72 Bölgesi'nde** (Kayseri, Sivas ve Yozgat) gerçekleştirilmelidir. Ancak sergi, konferans, fuar ve benzeri etkinliklere katılım faaliyetleri, proje amaçlarının gerçekleştirilmesi için gerekli olduğu durumlarda, il dışında gerçekleştirilebilir. Herhalükarda proje temel faaliyetleri bölge içerisinde gerçekleştirilmelidir.

Proje Konuları

Proje başvuruları, Ajans tarafından yürütülmekte olan mali destek programının amacına uymak zorundadır. Proje konusunun program amacına ve program önceliklerine uygunluğu Başvuru Formu'nun "**Gerekçeleştirme**" bölümünde net olarak açıklanmalıdır.

Aşağıda örnek amaçlı sunulan proje konuları, Başvuru Sahipleri'ne fikir vermeleri amacıyla sunulmuş olup, desteklenecek projeler bu konularla sınırlı değildir. Ayrıca, sunulan proje başvurularının örnek olarak verilen konuları içermesi, bu başvuruların kesinlikle destekleneceği anlamına gelmemektedir.

Örnek proje konuları şu şekildedir:

Öncelik 1**Tarımsal altyapının güçlendirilmesi ve modernizasyonu;**

- Tarım, gıda ve hayvancılık faaliyetlerine yönelik olarak ortak kullanım amaçlı alanların (hayvan pazarı, kesimhane, hayvan satış borsası, köy pazarı, depolama alanları gibi) kurulmasına, altyapı ihtiyaçlarının giderilmesine, geliştirilmesine yönelik projeler,
- Organik ürünlerin ticarileştirilmesine yönelik pazar alanlarının kurulması ve modernizasyonu,
- Yem üretimi ve depolanmasına yönelik tesislerin kurulmasını kapsayan projeler,
- Tarımsal amaçlı eğitim ve danışmanlık merkezlerinin kurulumuna yönelik projeler,
- Ortak kullanıma yönelik tesislerin (meyve ve sebze işleme, depolama, paketlenme, etiketlenme, sertifikalandırma, sınıflandırma gibi) kurulması ve modernizasyonuna yönelik projeler,
- Ortak kullanıma yönelik süt toplama ağının kurulması ve süt sağım sistemlerinin oluşturulmasına yönelik projeler,
- Tarımda erken uyarı sistemleri, bilişim ve hassas tarım teknolojilerinin kullanımına yönelik projeler,
- Gezgin arıcılıkla ilgili konaklama yerlerinin altyapısının hazırlanmasına yönelik projeler,
- Arıcılık ürünlerinin geliştirilmesine yönelik projeler,
- Tarımsal çevre, halk sağlığı, gıda güvenliği, hayvan refahı, hayvan besleme, hayvan sağlığı, bitki sağlığı, organik tarım, iyi tarım uygulamaları, atık yönetimi, su ürünleri vb. alanlarda bilinçlendirme faaliyetleri ile iyi uygulamaların geliştirilmesi ve yaygınlaştırılmasına yönelik eğitim projeleri (teknik personel, çiftçi, birlik, kooperatif gibi katılımcı kitle ve demonstrasyonlar dahil),

- Hayvancılık faaliyetlerinde verim artırmaya ve bilinçlendirmeye yönelik eğitim faaliyetleri içeren projeleri,
- Bölgede üretilen yerel tarımsal ürünlerin coğrafi işaretlerinin alınması ve bu kapsamda yapılacak tanıtım faaliyetleri,
- Modern sulama sistemlerinin kurulmasına yönelik projeler ve proje kapsamında gerçekleştirilecek eğitim faaliyetleri,
- İstihdama yönelik nitelikli ara elemanların yetiştirilmesini hedefleyen sertifikalı eğitim faaliyetleri içeren projeler,
- Toprak ve su kaynakları ile çayır ve mera alanlarının korunması ve sürdürülebilir kullanımına yönelik eğitim faaliyetleri içeren projeler,
- Bölgede balık yemi üretimine yönelik tesislerin kurulması,
- Gıda güvenliği ve izlenebilirlik sistemlerinin kurulumuna yönelik eğitim ve sertifikasyon projeleri.

Öncelik 2

Yenilenebilir enerji uygulamalarının tarım alanında kullanılması;

- Alternatif enerji kaynaklarının tarım, gıda ve hayvancılık alanlarında kullanımına yönelik off- grid projeler,

⚠ DİKKAT

Bu program kapsamında elektrik dağıtım şebekesine irtibat tesis eden, satış gerçekleştiren yenilenebilir enerji yatırımları **desteklenmeyecektir.**

- Modern sulama yöntemlerinde alternatif enerji kaynaklarının kullanılmasına yönelik projeler,
- Bitkisel ve hayvansal atıklardan enerji üretim sistemlerinin kurulmasına yönelik projeler,
- Seracılık faaliyetlerinde yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanılmasına yönelik projeler.

Öncelik 3

Tıbbi ve aromatik bitki üretiminin yaygınlaştırılmasına yönelik altyapı kurulumunun desteklenmesi;

- Bölgede üretimi gerçekleştirilen endüstriyel bitkilerin işlenmesine yönelik tesislerin kurulması,
- Tıbbi ve aromatik bitkilerden elde edilecek ikincil ürünlerin endüstriyel üretimi,
- Bölgeye has endemik bitkilerin kurutma, paketleme ve tanıtımına yönelik projeler,
- Tıbbi ve aromatik bitkilerin sürdürülebilir kullanımı, üretimi ve pazarlanması ile biyo-çeşitliliğin korunmasına yönelik eğitim projeleri.

Bu program kapsamında sadece eğitim ve danışmanlık faaliyetleri içeren proje başvuruları desteklenmeyecektir.

Desteklenmeyecek proje konuları ve faaliyetleri şu şekildedir:

Tüm projeler her koşulda meri mevzuata uygun olmalı ve aşağıdaki konuları **kesinlikle içermemelidir:**

- Siyasi veya etnik içerikli faaliyetler,
- Hukuka, kamu düzenine, genel sağlığa ve toplumun genel ahlak anlayışına aykırı faaliyetler,
- Çiftçiler tarafından sözleşmeli üretilip, tütün alıcıları tarafından satın alınan tütün üretimi haricinde tütün üretimi,
- Türk Gıda Kodeksi Alkolsüz İçecekler Tebliğine uygun olmayan ürünlerin üretimi,
- Bankacılık, sigortacılık, mali hizmetler,
- Döviz spekülasyonu ve mali spekülasyonlar içeren faaliyetler; borsa yatırımları,
- Gayrimenkul yatırımları,
- Çalıştaylar, seminerler, konferanslar veya kongrelere katılım için bireysel sponsorluklar,
- Eğitim veya kurslar için bireysel burslar,
- Sadece eğitim ve danışmanlık faaliyeti içeren projeler,
- Sadece tanıtım faaliyeti içeren projeler,
- Elektrik dağıtım firmalarına satış yapılmasını içeren (on-grid) projeler,
- Hibe verme amaçlı projeler (diğer kişi ya da kuruluşlara hibe (maddi veya ayni) veya kredi sağlamak için),
- Akademik araştırma ve fizibilite çalışmaları (daha büyük bir projenin parçası değilse),
- Yerel kuruluşların rutin aktivitelerini finanse etmeyi teklif eden, özellikle faaliyet giderlerini kapsayan projeler,
- Ajans ile sözleşme imzalanmadan önce başlatılan veya aynı faaliyet için diğer kaynaklardan finanse edilen projeler,
- Birincil tarım faaliyetleri kapsamına giren projeler (alt yapı faaliyetleri hariç),
- Devlet bütçesinden veya diğer kaynaklardan halen finanse edilen, finansmanı sağlanma sürecinde olan veya proje kapsamında sunulan yatırım harcaması için Teşvik Belgesi alınmış olan projeler.
- Un, irmik, yem (balık unu, balık yağı, balık yemi ve entegre hayvancılık üretimi içindeki yem üretimi hariç), nişasta ve nişasta bazlı şeker yatırımlarını içeren projeler,
- Küp şeker üretimine yönelik yatırımları içeren projeler,

- 5 ton/gün ve altında üretim kapasitesine sahip süt işleme yatırımlarına yönelik projeler,
- Fırın ürünlerine yönelik yatırımları içeren projeler

HATIRLATMA

Başvuru Sahipleri, **bu proje ve proje kapsamındaki faaliyetler için**, Yatırımlarda Devlet Yardımlarını düzenleyen Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca **herhangi bir teşvikten yararlanmadıklarına/yararlanmayacaklarına**, ulusal ve uluslararası kaynaklardan mali destek **almadıklarına/almayacaklarına** ve (Mahalli idareler dışındaki Başvuru Sahipleri ve aynı statüdeki ortakları için) destek olarak talep ettikleri tutarın %3'üne (yüzde üç) karşılık gelen tutar yahut daha fazla bir miktar üzerinden aleyhlerinde **kesinleşmiş bir haciz işlemi bulunmadığına** dair beyanlarını sözleşme aşamasında sunmak zorundadırlar.

Proje Başvurularına ve Mali Destek Almaya İlişkin Özel Düzenlemeler

Bu teklif çağrısı kapsamında bir başvuru sahibi **en fazla 2 ayrı proje başvurusunda bulunabilir** ve her ikisinde başarılı bulunması halinde **daha yüksek puan alan proje** başvurusu için mali destek alabilir.

Başvuru Sahipleri, son üç yıl içerisinde ulusal ve uluslararası kaynaklardan aldıkları mali destek tutarları ile başvuru yapmış oldukları ve yanıt bekledikleri mali destekleri Başvuru Formu'nda belirtmek zorundadırlar. **Başka kaynaklardan desteklenen aynı proje ve/veya faaliyetler için Ajans'tan destek sağlanamaz.**

Yararlanıcılar, kendilerinin karşılamak zorunda oldukları eş finansman tutarını, banka ya da finans kuruluşlarından kredi yoluyla temin edebilirler. Böyle bir durumda, alınan kredilere karşılık projede alınan ekipmanlar rehin olarak gösterilemez.

2.1.4. Maliyetlerin Uygunluğu: Destekten Karşılanabilecek Maliyetler

Destek için sadece "uygun maliyetler" dikkate alınabilir. Bu nedenle bütçe, hem bir maliyet tahmini hem de "uygun maliyetler" için tavan niteliğindedir. Uygun maliyetler, götürü maliyetlere değil (yolculuk ve gündelik maliyetleri ile dolaylı maliyetler hariç), gerçek maliyetlere (yani projenin uygulanması sırasında yapılacak fiili maliyetler) dayandırılmalıdır.

Projede gerçekleştirilecek tüm maliyetler, KAYS'da yer alan bütçe formatına göre hazırlanmalıdır.

⚠ DİKKAT

Proje bütçeleri **KDV dahil** fiyatlar üzerinden, Türk Lirası (₺) cinsinden hazırlanmalıdır.

Bu programda bir maliyetin uygun maliyet olarak kabul edilebilmesi için aşağıdaki genel koşullar aranmaktadır:

- Projenin uygulama süresi içinde gerçekleşmesi (nihai denetim maliyetleri, final raporu maliyetleri ve projede görevlendirilmiş personel ile ilgili son ayda gerçekleştirilmesi gereken ücret ve maliyetler hariç),
- Projenin yürütülmesi için gerekli ve gerçekçi mali yönetim prensipleriyle uyumlu olması; maliyet etkinliği sağlanması,
- Ödemenin proje hesabından gerçekleştirilmesi,
- Yararlanıcı veya ortağı tarafından gerçekleştirilmesi,
- Yararlanıcının ya da ortağının hesaplarında ya da vergi belgelerinde kayıtlı, tanımlanabilir ve doğrulanabilir olması; orijinal destekleyici belgelerle desteklenmesi.

Proje uygulamalarında ortaya çıkan bütün maliyetler destek kapsamına **girmemektedir**. Bu çerçevede, maliyetlerin uygunluğuna ilişkin esaslar aşağıda belirtilmektedir:

(1) Uygun Maliyetler

Uygun doğrudan maliyetler ve uygun dolaylı maliyetler olmak üzere iki türlü uygun maliyet bulunmakta olup, aşağıda tanımlanmaktadır:

a. Uygun Doğrudan Maliyetler

Uygun doğrudan maliyetler, projenin yürütülmesi için gerekli olan, yararlanıcı veya ortağı tarafından gerçekleştirilen ve gerçek tutarlar üzerinden hesaplanan maliyetlerdir. Bunlar;

- Projede görevlendirilmiş personelin net maaşları, sosyal sigorta primleri, ilgili diğer ücret ve maliyetler (Piyasa koşullarında oluşmuş ücretlerden ve yararlanıcının ve ortaklarının normalde verdiği miktarlardan yüksek olmamalıdır),

⚠ DİKKAT

Bütçenin insan kaynakları ve seyahat başlıklarının toplamı, projenin toplam uygun maliyetlerinin %10'unu aşamaz.

- Yolculuk ve gündelik giderleri²,
- Piyasa fiyatlarına uygun olmaları ve projenin uygulanabilmesi için gerekli olmaları koşulu ile yeni ekipman ve hizmet satın alma maliyetleri,
- Sarf malzemesi maliyetleri,
- Taşeron maliyetleri (basım, etkinlik organizasyonu gibi),
- Proje kapsamındaki tüm yapım işleri,
- Denetim maliyetleri³,
- Görünürlük maliyetleri,

b. Uygun Dolaylı Maliyetler

Uygun dolaylı maliyetler, başka bir bütçe kalemi altında verilen maliyetleri içermeyen ve genel idari giderleri (elektrik, su, ısınma maliyetleri gibi) karşılamak üzere projenin toplam uygun doğrudan maliyetlerinin %1'ini aşmayacak şekilde belirlenmiş olan götürü tutardır.⁴

(2) Uygun Olmayan Maliyetler

Bu programda hiçbir şekilde uygun maliyet olarak kabul edilmeyecek olan maliyet kalemleri aşağıda sıralanmaktadır:

- Yararlanıcının ve proje kapsamında görev alan kişilerin kusur ve ihmalleri sebebiyle doğacak olan ceza, zam, faiz ve sair giderler,
- Borçlar; zarar veya borç karşılıkları,
- Faiz borcu,
- Hali hazırda başka bir kapsamda finanse edilen kalemler,
- Arazi veya bina alımları,
- Araç alım veya kiralama maliyetleri,
- İkinci el makine-ekipman alımları,
- Kur farkından doğan zararlar,
- Proje başlangıcından önce yapılan hazırlık çalışmalarının ve diğer faaliyetlerin maliyetleri,
- Yararlanıcı ya da ortakları dışındakiler tarafından gerçekleştirilen maliyetler,
- Salt sözleşmeye, teminatlara ve Ajans ile yararlanıcı arasındaki mali ödemelere ilişkin her türlü vergi, resim, harç ve sair giderler,

2 Yurtiçi gündelik giderleri, 2017 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nun H Cetvelinde (10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu Hükümleri Uyarınca Verilecek Gündelik ve Tazminat Tutarları) belirtilen memur ve hizmetliler başlığı altında, "aylık/kadro derecesi 1-4 olanlar" için öngörülen tutarın üç katını aşmayacak şekilde belirlenmelidir. Yurtdışı gündelik giderleri için, Bakanlar Kurulu'nun Yurtdışı Gündeliklerine Dair Kararında (2017 yılı için 20 Ocak 2017 tarihinde yayınlanan, 27.12.2016 tarihli ve 29954 sayılı Resmî Gazete'de yer alan 2017/9715 sayılı karar) belirtilen diğer şekillerde görevlendirilenlerden aylık/kadro derecesi 1-4 olanlar için öngörülen tutar esas alınarak, bu kararın hükümleri uygulanır.

3 Ajans mali destek miktarı 100.000 TL'nin üzerinde olan bütün projelerden denetim raporu talep eder. Bu limitin altındaki projelerde kendi belirleyeceği ve başvuru rehberinde belirteceği kriterlere (mali destek miktarı, yararlanıcın yasal statüsü vs.) göre denetim raporu talep edebilir. Bu denetim Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurulu tarafından yetkilendirilen bağımsız denetçiler ve bağımsız denetim kuruluşları ile serbest muhasebeci mali müşavirler ve yeminli mali müşavirler tarafından yapılabilir.

4 Değerlendirme aşamasında sunulan projede bütçe revizyonu yapılması durumunda, kabul edilebilir idari gider tutarı, bütçeleme aşamasındaki oransal sınırlar çerçevesinde uygun doğrudan maliyetler dikkate alınarak belirlenecektir.

- Üretime yönelik canlı materyal (tohum, fide, fidan gibi) ve girdi (gübre, ilaç gibi) maliyetleri (demonstrasyon hariç),
- Amortisman ve leasing giderleri,
- Üçüncü taraflara verilen krediler/hibeler,
- Başvuru Sahibi'nin mevcut personeline yapılacak maaş ödemeleri,
- Projenin uygulanmasına katılan kamu görevlilerinin maaşları⁵,
- İstimlak (kamulaştırma) bedelleri,
- Kamu kurumlarının genel ve idari maliyetleri,
- Ofis, bina ve her türlü gayrimenkul kira maliyetleri,
- Başvuru Sahibi'nin projedeki ortağı ya da iştirakçisinden yapılan satın alımlara yapılacak ödemeler,
- Proje ile ilgisi olmayan harcamalar.

Başvuru Formu'nda yer verilmeyen bir hususa ilişkin maliyetlendirmenin bütçede yer alması mümkün olmayacaktır.

Başvuruların değerlendirilmesi sonrasında, sözleşmenin imzalanmasından önceki kontrol sürecinde, gerekli durumlarda Ajans tarafından bütçede değişiklik yapılabilecektir. Kontroller, Başvuru Sahibi'nin ilave açıklama yapmasını ve ORAN'ın destek tutarında indirim yapmasını gerektirebilir. Bu nedenle, Başvuru Sahibi'nin gerçekçi ve uygun maliyetli bir bütçe sunması kendi yararınadır. Bütçeyi netleştirmek için, maliyetlerin gerekçelerinin ayrıntılı bir şekilde KAYS'ta açıklama bölümlerine yazılması gerekmektedir.

Ajans tarafından yapılabilecek bütçe revizyonu sonucunda projenin toplam uygun maliyeti (toplam bütçe rakamı) azalabilir ancak Ajans'tan talep edilen destek oranı **her hâlükârda sabit kalacaktır.**

Aynı Katkılar

Aynı katkılar; bir projenin Başvuru Sahibi, ortakları ya da iştirakçileri veya işbirliği yapan kişi veya kuruluşlar tarafından projeye yapılacak arazi, malzeme, personel, makine ve ekipman katkısıdır.

Başvuru Formu'nda ayrı bir liste halinde sunulması gereken yararlanıcı ya da ortakları tarafından yapılan aynı katkılar, gerçek harcamaları yansıtmazlar ve uygun maliyet olarak değerlendirilmezler. Bu nedenle, bu katkılar, yararlanıcı tarafından sağlanan eş finansman olarak değerlendirilemez.

Ancak, desteğin verilmesi durumunda, yararlanıcı, Başvuru Formu'nda belirttiği bu katkıları üstlenmek zorundadır.

⁵ Kamu görevlilerinin maaşları projede çalıştıkları süre oranında, belgelendirilmek koşuluyla yalnızca yararlanıcının eş-finansmanı olarak kabul edilebilmektedir. Bununla birlikte, kamu görevlisinin tabi olduğu mevzuata göre proje bütçesinden kendisine ödeme yapılabilmesi halinde bu ödemeler, Ajansın sağladığı mali destekten de karşılanabilir. Bu durumda, ilgili kamu görevlisinin bu ödemelerden yararlanabileceğine dair ispatlayıcı belgelerin Ajans'a sunulması gerekmektedir. Ayrıca, kamu görevlilerinin yolluk ve gündelik giderleri, bu rehberde belirtilen şartlara göre uygun maliyet olarak kabul edilebilir.

2.2. Başvuru Şekli ve Yapılacak İşlemler

2.2.1. Başvuru Formu ve Diğer Belgeler

Başvuru Sahiplerinin, proje başvurularını Ajans internet sitesinde (www.oran.org.tr) yayınlanan “Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi (KAYS)” üzerinden yapmaları gerekmektedir. (Sistemin kullanımına ilişkin detaylı bilgiye <http://portal.kays.kalkinma.gov.tr> adresinden ulaşılabilir). **Sistem üzerinden yapılmayan başvurular kabul edilmeyecektir.**

Başvuru Formu ve diğer belgeler hazırlanırken aşağıda belirtilen hususlara dikkat edilmelidir:

- Başvuru Formu ve diğer belgeler Türkçe doldurulmalıdır.
- Başvuru belgeleri hazırlanırken standart formata bağlı kalınmalı ve mevcut hiçbir metin silinmemeli veya değiştirilmemelidir.
- Sistem üzerinden yapılmayan başvurular kabul edilmeyecektir.
- Başvurular, ajansın proje teklif çağrısı ilanında belirtilen son kabul tarih ve saatine kadar Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi (KAYS) üzerinden yapılır. Her başvuru KAYS üzerinden üretilen taahhütnamenin imzalanması ile tamamlanır. Taahhütnamenin e-imza ile imzalanması esastır. Taahhütnamenin e-imza ile imzalanması son başvuru tarihinden itibaren en geç 5 iş günü içerisinde tamamlanır. Taahhütnamenin e-imza ile imzalanmadığı hallerde, taahhütname başvuru sahibi tarafından ıslak imzalı olarak elden veya posta yolu ile son başvuru tarihinden itibaren en geç **5 iş günü** içerisinde Ajansa teslim edilir. **Taahhütnamenin EK F1'de yetkilendirilmiş kişi tarafından imzalanması gerekmektedir.** Zamanında yapılmayan proje başvuruları için mazeret kabul edilmez ve bu projeler değerlendirmeye alınmadan reddedilir.
- Talep edilen belgeler ve proje başvurusunda öngörülen çalışmalara bağlı olarak meri mevzuata göre gerekli zorunlu belgeler dışında hiçbir ek belge değerlendirmeye tabi tutulmayacaktır.
- Başvuru Formu'nda yer alan kontrol listesinde belirtilen konularda herhangi bir hata veya Başvuru Formu'ndaki önemli bir tutarsızlık başvurunun **reddine yol açabilir.**
- **Başvuruların sadece KAYS'a yüklenen bilgiler/belgeler üzerinden değerlendirileceği dikkate alınarak, sistem üzerinden hazırlanacak olan Başvuru Formu ve diğer belgeler dikkatli ve mümkün olduğunca anlaşılır bir dille doldurulmalıdır.**
- Sunulan bilginin açık olmaması ve bu durumun âdil bir değerlendirme yapılmasına engel teşkil etmesi durumunda, ek açıklama talep edilecektir.

Başvuru Sırasında Sisteme Yüklenmesi Gereken Destekleyici Belgeler

Başvurular, başvuru formu ve diğer ekler dışında Ajans tarafından talep edilecek zorunlu veya destekleyici belgelerle birlikte KAYS üzerinden yapılmalı ve son başvuru tarihinden önce onaylanmalıdır. Başvuruların, ön inceleme aşamasında kabul edilebilmesi ve projenin mali ve teknik değerlendirme aşamasına alınabilmesi için KAYS başvurusunda yer alan destekleyici belgelerin tam doldurulması ve sisteme başvuru onayı vermeden önce yüklenmesi zorunludur. Destekleyici belgelerden bir ya da bir kaçının eksik olması/yanlış yüklenmesi, başvurunuzun reddedilmesine yol açabilecektir.

Destekleyici belge taslakları KAYS'te yer almakta olup; taslak belgelerin indirilerek başvuru sahibi ve ortak bilgilerine göre doldurulması, imzalanması ve tekrar sisteme yüklenmesi gerekmektedir.

TR72/18/YTU için Destekleyici Belgeler

Belge No	Belge	Açıklama
1	Fizibilite (EK E)	Yapım işleri içeren projelerde KAYS'ta örneği verilen fizibilite çalışması hazırlanmalı ve KAYS'a yüklenmelidir.
2	Başvuru Sahibi Yetkili Yönetim Organı Kararı (F1)	Başvuru Sahibi'nin yetkili yönetim organı tarafından proje uygulama kararının alındığı ve Başvuru Sahibi'ni temsil ve ilzama yetkili kişilerin belirlendiği yönetim organı kararı (Karar metninde özellikle temsil ve ilzam kelimeleri yer almalıdır) Kamu kurumları için en üst yetkili amir kararı (Vali, Kaymakam, Bölge Müdürü, İl Müdürü vb.), Belediyeler için Belediye Meclis veya Encümen Kararı, İl Özel İdareleri için İl Genel Meclis Kararı, Mahalli İdare Birlikleri için Birlik Meclisi Kararı, Ticaret ve Sanayi Odaları için Yönetim Kurulu Kararı, diğer Başvuru Sahipleri için tabi oldukları kanun/yönetmelik/tüzük ile belirlenmiş yetkili karar organı kararı olmalıdır
3	(Varsa) Proje Ortağı Yetkili Yönetim Organı Kararı (F2)	Varsa ortakların yetkili kişi veya kurulları tarafından projeye ortak olunması kararının alındığı ve proje ortağını temsil ve ilzama yetkili kişi(lerin) belirlendiği yetkili yönetim organı kararı (Karar metninde özellikle temsil ve ilzam kelimeleri yer almalıdır) Kamu kurumları için en üst yetkili amir kararı (Vali, Kaymakam, Bölge Müdürü, İl Müdürü vb.), Belediyeler için Belediye Meclis Kararı, İl Özel İdareleri için İl Genel Meclis Kararı, Mahalli İdare Birlikleri için Birlik Meclisi Kararı, Ticaret ve Sanayi Odaları için Yönetim Kurulu Kararı, diğer Başvuru Sahipleri için tabi oldukları kanun/yönetmelik/tüzük ile belirlenmiş yetkili karar organı kararı olmalıdır (Eğer projenin gerçekleşmesine ortak tarafından eş finansman olarak mali destek sağlanacaksa bu husus kararda ayrıntılı olarak belirtilmelidir)
4	İmza Beyanı (F3)	Başvuru Sahibi'ni ve varsa ortaklarını temsil ve ilzama yetkili kişi(ler)in isim(ler)inin ve imzalarının yer aldığı noter tasdikli imza sirküleri veya noter tasdikli imza beyanı veya kamu kurum ve kuruluşları için en üst yetkili amir onaylı tatbiki imza
5	Mali Tablolar	Başvuru Sahibi'nin ve varsa ortaklarının son 2 yıla ilişkin yetkili kişi, organ ya da kurumlarca onaylanmış kesin hesapları (ödenek miktarını gösterir onaylı tablo, önceki mali yıllara ait kar zarar hesabı, bilanço, gelir gider tablosu, detay mizan gibi)
6	Detaylı Teknik Şartname	Proje kapsamında birim maliyeti 10.000 TL ve üzeri her bir makine-ekipman ve hizmet satın alımı için talep edilen makine-ekipman ve hizmetin özellikleri ile özel ve teknik ayrıntılarının detaylı olarak belirtildiği, Başvuru Sahibi tarafından imzalanmış teknik şartname
7	Proforma Fatura	Proje kapsamında birim maliyeti 10.000 TL ve üzeri her bir makine-ekipman ve hizmet satın alımı için hazırlanan detaylı teknik şartnameye göre alınmış en az 3 proforma fatura veya teklif mektubu (Proforma faturaların hangi bütçe kalemi için alındığı mutlaka belirtilmelidir)
8	Uygulama Yeri Taahhütnamesi (F4)	Projenin uygulanacağı yere (il ve ilçe) ilişkin taahhütname başvuru sırasında sunulacaktır. Başvuru sonrasında, proje uygulama yeri değişikliğinin söz konusu olması durumunda proje destek başvurusu geçersiz sayılabilecektir
9	Teknik Tasarımlar, Şartnameler ve Planlar	Yapım işleri içeren projelerde Teknik Tasarımlar, Şartnameler ve Planlar hazırlanmalı ve sunulmalıdır
10	Keşif Özetleri ve Maliyet Tahminleri	Yapım işleri içeren projelerde Bayındırlık ve İskân Bakanlığının belirlediği son birim fiyatlara ve pozlara göre hazırlanmış keşif özetleri (malzeme/metraj ve keşif listesi) ve maliyet tahminleri hazırlanmalı ve sunulmalıdır
11	Kar Amacı Güdülmediğini Kanıtlayıcı Belge	Kooperatifler için üyelerine kar dağıtılmasını yasaklayan kooperatif tüzüğü, eğer tüzüklerinde bu yönde bir hüküm yoksa gelecek 5 yıl süresince ortaklarına kar dağıtılmayacağı yönünde genel kurul kararı
12	Diğer Belgeler	Projenin uygulanması için kanunla zorunlu kılınmış diğer izin ve ruhsatlar ile Başvuru Formu'nda belirtilmiş ise; kalite sertifikası, marka belgeleri, patent gibi belgeler

HATIRLATMA

- Destek almaya hak kazanan projelerin başvuru formu, ekleri ve başvuru rehberinde belirtilen destekleyici belgelerin aslı veya onaylı sureti; Ajans web sitesinde destek almaya hak kazananların ilan edilmesinden itibaren on beş işgünü (15) içinde Ajansa teslim edilmelidir. **Süresi içerisinde söz konusu belgeleri teslim etmeyen başvuru sahipleri ile sözleşme imzalanmaz.**
- Sözleşme imzalanmadan önce Ajans, gerektiğinde başvuru sahibinden ek bilgi ve belge isteyebilir. Sözleşmeler, Ajans tarafından yapılacak yazılı bildirim mütteakip en geç on (10) iş günü içinde imzalanır. Bu süre zarfında sözleşme imzalamak üzere ajansa başvurmayan başvuru sahipleri söz konusu destekten feragat etmiş sayılır.

Sözleşme Sırasında Sunulması Gereken Destekleyici Belgeler

Belge No	Belge	Açıklama
1	Başvuru Formu ve Ekleri	Başvuru sırasında KAYS'ta oluşturulan başvuru formu ve destekleyici belgeler
2	SGK Borcu Yoktur Yazısı	Başvuru Sahipleri'nin ve varsa ortaklarının yapılandırılmış borçlar hariç olmak üzere Sosyal Güvenlik Kurumu'na vadesi geçmiş borcu olmadığını gösteren ve sözleşmenin imzalandığı ay içerisinde alınmış resmi yazı veya barkodlu internet çıktısı
3	Vergi Borcu Yoktur Yazısı	Mahalli idareler dışındaki tüzel kişi olan Başvuru Sahipleri'nin ve varsa ortaklarının, yapılandırılmış borçlar hariç olmak üzere vergi dairelerine vadesi geçmiş borcu olmadığını gösteren ve sözleşmenin imzalandığı ay içerisinde alınmış resmi yazı veya internet çıktısı
4	Resmi Makamlardan Alınması Gereken Yetki Belgesi, İzinler ve Belgeler	Projenin uygulanması için mevzuat gereğince ilgili makamlardan alınması gerekli olan her türlü izin, ruhsat, yetki belgesi, lisans gibi belgelerin alınmış ve hazır olduğuna dair Başvuru Sahibi'nin beyanı - Projenin uygulanması için kanunla zorunlu kılınmış, varsa gerekli yetki belgesi ve diğer izinler (ÇED Raporu, ÇED Raporuna ihtiyaç olmadığını gösteren ilgili kurumdan alınmış yazı, inşaat ruhsatı, sağlık ruhsatı gibi), - Gerekliliklerde Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun izni gibi
5	Uygulama Yeri Mülkiyetine Ait Belgeler	Projenin uygulanacağı yerin mülkiyeti Başvuru Sahibi'ne ait ise noter tasdikli tapu kaydı, kira ise noter tasdikli kira kontratı
6	Proje Uygulama Alanı Belgeleri	Projenin uygulama alanına ilişkin belgeler; - Arazinin imar durumu ile ilgili belge, - Yapı ruhsatı, - Yer tahsis belgesi, - Zemin etüdü.
7	Teminat	Kamu kurumu ve kamu kurumu niteliğindeki meslek odaları dışındaki başvuru sahiplerinden Ajans tarafından sağlanacak destek miktarının %20 'si kadar teminatın Ajansın bildireceği banka hesap numarasına yatırıldığına dair banka dekontu veya proje süresinden en az 6 ay fazla süreli teminat mektubu

Belge No	Belge	Açıklama
8	Başka Kaynaktan Destek Alınmadığına Dair Beyan	Başvuru Sahibi ve varsa ortaklarının proje ve proje kapsamındaki faaliyetler için; 15 Haziran 2012 tarih ve 2012/3305 sayılı BKK kapsamındaki destek unsurlarından ve ulusal/uluslararası kaynaklardan mali destek almadıklarına/almayacaklarına dair beyan
9	Haciz İşlemi Olmadığına Dair Belge/Beyan	Mahalli idareler dışındaki Başvuru Sahipleri'nin ve varsa ortaklarının, söz konusu faaliyet ile ilgili Ajans tarafından sağlanacak destek tutarının yüzde üçü kadar ya da daha fazla bir meblağ için, herhangi bir nedenle haklarında kesinleşmiş haciz işlemi olmadığını gösterir belge veya beyan
10	Damga Vergisi Ödeme Dekontu / Muafiyet Belgesi	Sözleşmeden doğan damga vergisinin ilgili vergi dairesine ödendiğine dair dekont/makbuz veya damga vergisinden muaf olduğuna dair belge
11	Ortaklık Protokolü	Proje sonucunda inşa edilecek altyapı tesisinin birden fazla kurum tarafından kullanılacak olması ya da birden çok kurumun ortak olarak bir altyapı tesisinin inşası için başvurması durumunda, kurumlardan birinin Başvuru Sahibi olarak belirlendiği ve kurumlar arasında bu konuda yapılacak ve inşa edilecek yapının mülkiyet, işletme ve kullanım koşullarını içeren protokol ve bu konuda yetkili kurulları tarafından alınmış olan karar
12	Sahiplik / İntifa Hakkı Beyanı	Gerekli görüldüğü durumda Başvuru Sahibi'nin inşa edilen altyapının sahipliğini veya intifa hakkını, projenin tamamlanmasının ardından asgari 3 yıl süre ile elinde tutacağına dair beyanı
13	Proje Hesabı İçin Başvuru Sahibi Beyanı (EK F5)	Sunulan projenin Başvuru Sahibi kurumun/kuruluşun görev ve yetki alanı içerisinde bulunduğu ve Başvuru Sahibi'nin proje hesabını kendi adına açma, bu hesaba para aktarma ve bu hesaptan harcama yapma yetkisine sahip olduğuna dair beyanname

sözleşme aşamasında Ajans'a sunulacaktır.

Destekleyici belgeler içerisinde belirtilenler dışında, projenin yürütülebilmesi için alınması gerekli diğer izin ve ruhsatlar bulunabilmektedir. Yasal izin/ruhsat alınmasını gerektiren proje başvuruları için, ilgili kurumlardan gerekli izin/ruhsat belgelerinin alınarak başvuruya eklenmesi gerekmektedir. Projenin uygulanabilirliğini sekteye uğratmaması için gerekli yasal izin/ruhsatların önceden belirlenmesi ve edinilmesi, proje yürütücüsünün sorumluluğundadır.

Gerekli olduğu halde yasal izin/ruhsat belgelerinin başvuruya eklenmemiş olmasının tespiti halinde ve ayrıca söz konusu belgelerin; orjinal olmaması, geçerlilik süresinin sona ermiş olması, proje yürütücüsünün adına alınmamış olması durumları değerlendirme ve uygulama aşamalarında tespit edilirse Ajans proje başvurusunu değerlendirme dışında bırakabilir, sözleşme imzalamış ise sözleşmeyi feshedebilir.

Sözleşme imzalanmadan önce Ajans, gerektiğinde başvuru sahibinden ek bilgi ve belge isteyebilir. Sözleşmeler, Ajans tarafından yapılacak yazılı bildirim müteakip en geç on(10) iş günü içinde imzalanır. Bu süre zarfında sözleşme imzalamak üzere ajansa başvurmayan başvuru sahipleri söz konusu destekten feragat etmiş sayılır.

2.2.2. Başvurular Nereye ve Nasıl Yapılacaktır?

Proje başvuruları, Ajans internet sitesinde (www.oran.org.tr) yayınlanan "**Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi (KAYS)**" üzerinden online olarak **16.03.2018 saat: 23:50**'ye kadar yapılmalıdır. Potansiyel başvuru sahiplerinin; proje başvurularını Ajansın internet sitesinden erişilebilecek KAYS'taki başvuru formunu doldurarak yapmaları zorunludur.

Sistem, yapılan başvurular için otomatik olarak bir başvuru referans kodu üretecek olup bu kod başvuru sürecindeki tüm işlemlerde kullanılacaktır. Başvuru sahiplerinin, proje başvurularını ajansın proje teklif çağrısı ilanında belirtilen son kabul tarih ve saatine kadar KAYS üzerinden yapması zorunludur.

Başvuru; KAYS üzerinden üretilen taahhütnamenin imzalanması ile tamamlanır. Taahhütnamenin e-imza ile imzalanması esastır. Taahhütnamenin e-imza ile imzalanması son başvuru tarihinden itibaren en geç 5 iş günü içerisinde tamamlanır. Taahhütnamenin e-imza ile imzalanmadığı hallerde, taahhütname başvuru sahibi tarafından ıslak imzalı olarak elden veya posta yolu ile son başvuru tarihinden itibaren en geç 5 iş günü içerisinde ajansa teslim edilir. Taahhütnamenin EK F1'de yetkilendirilmiş kişi tarafından imzalanması gerekmektedir. Bu durumda taahhütnamesini elden teslim edenlere imzalı ve tarihli bir alındı belgesi verilir. Her başvuru; kabul tarihi, saati ve referans numarası ile kaydedilir. Başka yollarla (örneğin faks ya da elektronik posta ile) gönderilen ya da başka adreslere teslim edilen proje teklifleri reddedilecektir.

KAYS'ta onaylanan başvurulara ait başvuru formu ve destekleyici belgeler, değerlendirme süreci sonunda başvurunun desteklenmeye hak kazanması durumunda sözleşme aşamasından önce Ajansa teslim edilecektir.

⚠ DİKKAT

KAYS üzerinden taahhütnamesi e-imzalanmamış veya ıslak imzalı taahhütnamesi belirtilen süre içerisinde Ajansa teslim edilmemiş proje başvuruları geçersiz sayılacaktır.

Proje başvurusu yapabilmek için **KAYS'a** kayıt olup kullanıcı adı ve şifre oluşturulması gerekmektedir. Sisteme kayıt ve sistemin kullanımı ile ilgili detaylı bilgi ve anlatımlar <http://portal.kays.kalkinma.gov.tr> adresi üzerinden erişim imkanı verilen **KAYS Kullanıcı**

⚠ DİKKAT

KAYS üzerinden başvuru yapılırken "TR72/18/YTU" referans kodu seçilmelidir.

Kılavuzu'nda Başvuru Sahipleri'nin dikkatine sunulmuştur.

Başvuru sırasında sistem üzerinden hazırlanacak olan dokümanlar (Başvuru Formu ve Ekleri) aşağıdaki şekildedir.

- Başvuru Formu
- Bütçe
- Mantıksal Çerçeve
- Özgeçmiş (Projede yer alan kilit personele ait)
- Destekleyici Belgeler

⚠ DİKKAT

Sunulması gereken farklı destekleyici belgelerin olması durumunda söz konusu belgeler tarayıcı ile elektronik ortama geçirildikten sonra KAYS sistemine yüklenecektir.

KAYS Üzerinden Online Başvuru Adımları

- Ajans internet sitesine (www.oran.org.tr) giriniz.
- **"Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi"** butonuna tıklayınız.
- **"Sisteme Giriş"** butonuna tıklayınız.
- Daha önce sisteme kayıt yapmamışsanız **"Sisteme Kaydol"** linkine tıklayınız.
- Açılan kayıt formunda **"Başvuru Sahibi Kullanıcısı"** rolünü seçtikten sonra yer alan diğer bilgileri de doğru bir şekilde doldurup **"Kaydet"** butonuna tıklayınız. (Not: Sistem, belirlediğiniz e-posta adresinize otomatik olarak onay kodu gönderecektir.)
- Kayıt ekranında belirlediğiniz **"Kullanıcı Adı"** ve **"Şifre"** ile sisteme giriş yapınız.
- E-posta adresinize gelen onay kodunu girerek hesabınızı onaylayınız.
- **"Kurum/Kullanıcı Rol İşlemleri"** bölümünde bulunan **"Tüzel Paydaş İşlemleri"** veya **"Gerçek Paydaş İşlemleri"** nden kurum/kuruluşunuza uygun olan birini seçiniz ve gerekli alanları doldurunuz. (Kurum/kuruluşlar için başvuru yapılacak olması durumunda **"Tüzel Paydaş İşlemleri"** seçilmelidir)
- **"Başvuru İşlemleri"** bölümünden **"Başvuru Yap"** seçeneğini seçiniz.
- **"Proje Teklif Çağrısı"** butonuna tıklayınız
- Başvuru yapmak istediğiniz ili seçip **"Listele"** butonuna tıklayarak başvuru yapmak istediğiniz mali destek programına başvuru yapabilirsiniz. (Açılan menüde sol üst kısımdan başlayarak, yukarıdan aşağıya doğru sıralanmış başlıklar sırasıyla seçilmeli ve bilgi ve belgeler KAYS sistemine girilmelidir)
- Bu aşamadan sonra sistem sizi adım adım doldurmanız gereken bölümlere yönlendirecektir.
- **Başvuru Formu'ndaki gerekli tüm alanları doldurup destekleyici belgelerin elektronik kopyalarını sisteme yükleyiniz.**
- Başvuru; KAYS üzerinden üretilen taahhütnamenin imzalanması ile tamamlanır. Sisteme girmiş olduğunuz bilgilerin doğruluğundan emin olduktan sonra başvuruyu tamamlayabilirsiniz. Taahhütnamenin e-imza ile imzalanmadığı hallerde, taahhütname başvuru sahibi tarafından ıslak imzalı olarak elden veya posta yolu ile son başvuru tarihinden itibaren en geç 5 iş günü içerisinde ajansa teslim edilir. Taahhütnamenin EK F1'de yetkilendirilmiş kişi tarafından imzalanması gerekmektedir.

KAYS Online Başvuru Sistemi Ajans İletişim Noktası

KAYS Destek Hattı
pyb@oran.org.tr
0 (352) 352 6726 / 1021-1022-1023-1024

Sözleşme aşamasından önce teslim edilecek başvuru dosyası hazırlanırken sıralama şu şekilde olmalıdır:

1. Başvuru Formu
2. Bütçe
3. Mantıksal Çerçeve
4. Projede Yer Alan Kilit Personelin Özgeçmişleri
5. **Destekleyici Belgeler** ("Başvuru Sırasında Sunulması Gereken Destekleyici Belgeler" tablosunda belirtilen belge sırasına göre Ajans'a sunulmalıdır.)

T.C. ORTA ANADOLU KALKINMA AJANSI

 Kayseri Merkez Binası	 Sivas Yatırım Destek Ofisi	 Yozgat Yatırım Destek Ofisi
Mevlana Mahallesi Mustafa Kemal Paşa Bulvarı No: 79, Kat: 5 ve 6, 38080 Kocasinan / KAYSERİ Tel: 0 (352) 352 6726	Akdeğirmen Mahallesi Höllüklük Caddesi No: 39, 58040 SİVAS Tel: 0 (346) 222 0800	Miralay Şerifbey Konağı Aşağı Nohutlu Mah Sakarya Cad. No: 9 66100 YOZGAT Tel: 0 (354) 217 6726

2.2.3. KAYS Üzerinden Başvuruların Tamamlanması ve Taahhütnamelerin Teslim Alınması İçin Son Tarih

Başvurular, 16.03.2018 saat 23:50'ye kadar Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi (KAYS) üzerinden yapılır. Her başvuru KAYS üzerinden üretilen taahhütnamenin imzalanması ile tamamlanır. Taahhütnamenin e-imza ile imzalanması esastır. Taahhütnamenin e-imza ile imzalanması son başvuru tarihinden itibaren en geç 5 iş günü içerisinde gerçekleştirilmelidir. **(23.03.2018 saat 18:00)** Taahhütnamenin e-imza ile imzalanmadığı hallerde, taahhütname başvuru sahibi tarafından ıslak imzalı olarak elden veya posta yolu ile son başvuru tarihinden itibaren en geç 5 iş günü içerisinde ajansa teslim edilir. Taahhütnamenin EK F1'de yetkilendirilmiş kişi tarafından imzalanması gerekmektedir. Zamanında yapılmayan proje başvuruları için mazeret kabul edilmez ve bu projeler değerlendirmeye alınmadan reddedilir. Her başvuru; kabul tarihi, saati ve referans numarası ile kaydedilir. Taahhütnamenin ıslak imzalı teslim edileceği durumlarda, kabul mahallinde son başvuru anı itibarıyla bir yığılma

söz konusu ise kapanış saatinde kapılar kapatılır ve sadece o an itibarıyla içeride bulunan başvurular kabul edilerek işlem tamamlanır.

2.2.4. Daha Fazla Bilgi Almak İçin

Sorularınızı, **02.03.2018** tarihine kadar, programın referans numarasını (TR72/18/YTU) açık bir şekilde belirterek, elektronik posta ya da faks ile aşağıdaki adrese veya faks numarasına gönderebilirsiniz.

Telefon Numarası	: 0 (352) 352 67 26
Faks Numarası	: 0 (352) 352 67 33
E-posta Adresi	: pyb@oran.org.tr

Soruların yanıtları, Ajans'a ulaşma tarihinden sonra en geç **10 (on) gün** içerisinde Ajans internet sitesinde (www.oran.org.tr) yayınlanacaktır.

Tüm adaylara eşit davranılacak ve bir Başvuru Sahibi'ne sağlanan bilgi Sıkça Sorulan Sorular (SSS) aracılığıyla diğer Başvuru Sahipleri'ne de sunulacaktır.

Tüm resmi açıklamalar ve talep edilen bilgi Ajans tarafından sağlanacaktır. SSS listesinde ve Başvuru Rehberi'nde yer almayan hiçbir bilgi Başvuru Sahipleri ve Ajans için bağlayıcı nitelik taşımamaktadır.

2.3. Başvuruların Değerlendirilmesi ve Seçilmesi

Başvurular, Ajans tarafından bağımsız değerlendiriciler ve değerlendirme komitesi desteği ile incelenip değerlendirilecektir. Başvuru Sahipleri tarafından sunulan projeler aşağıda açıklanan aşama ve kriterlere göre incelenecek ve değerlendirilecektir. Değerlendirme süreci **ön inceleme** ile **teknik ve mali değerlendirme** olmak üzere iki aşamadan oluşmaktadır:

(1) Ön İnceleme

Yalnızca rehberde belirtilen son başvuru tarihinden önce onaylanan ve müteakiben belirtilen süre içerisinde taahhütnamesi imzalanan/teslim projeler ön incelemeye alınır. Ön inceleme aşamasında başvuru sahibinin, ortaklarının ve proje konularının başvuru rehberinde belirtilen kriterlere uygunluğu yönünden ön inceleme yapılır. Ön incelemeye ilişkin hususlar aşağıda belirtilmiştir:

a) Başvuru rehberinde belirtilen uygunluk kriterlerine uymayan başvurular reddedilir. Ayrıca bu hususların değerlendirme sürecinin herhangi bir aşamasında tespit edilmesi halinde de söz konusu projeler reddedilir, bu durumun sözleşme imzalandıktan sonra tespit edilmesi halinde ise sözleşmeler feshedilir.

b) Ajans ön inceleme ve değerlendirme sürecinde, başvuru sahibinden başvuru ve eki belgelere ilişkin olarak bilgi ve belge isteyebilir.

Taahhütnamenin başvuru sahibinin yetkili temsilcisi tarafından imzalanması gerekmektedir. Bu husus KAYS'a yüklenecek imza sirküleri, EK F3 imza beyanı veya vekaletname gibi belgeler üzerinden kontrol edilecektir. Yetkili olmayan kişiler tarafından yapıldığı tespit edilen başvurular reddedilir.

Gerekli şartları taşıdığı anlaşılan projeler, bir listesi hazırlanarak teknik ve mali değerlendirme sürecine alınır. Gerekli şartları taşımadığı sonradan öğrenilen başvurular değerlendirme sürecinin hangi aşamasında olursa olsun ön incelemede elenmiş kabul edilir.

Ön inceleme aşamasında **idari kontrol** ile **uygunluk kontrolü** yapılır.

a. İdari Kontrol

Başvurular öncelikle şekli uygunluk açısından idari kontrole tabi tutulacaktır. İdari kontrolde, rehberde sunulan **İdari Kontrol Listesi**'nde belirtilen kriterlerin yerine getirilip getirilmediği kontrol edilmektedir. İstenilen bilgilerden herhangi biri eksik veya yanlış ise, proje teklifi yalnızca bu esasa dayanarak **reddedilebilecek** ve proje teklifi bu noktadan sonra artık değerlendirilmeyecektir.

İDARİ KONTROL LİSTESİ

KRİTERLER	Evet	Hayır
1. Başvuru standart formata uygun olarak hazırlanmıştır.		
2. Proje teklifi (Başvuru Formu ve zorunlu diğer ek'ler) online olarak (KAYS üzerinden) hazırlanmış ve sunulmuştur.		
3. Teklif, Türkçe olarak hazırlanmıştır.		
4. Başvuru taahhünamesi EK F1'de belirtilen yetkili tarafından e-imza ile imzalanmış veya ıslak imzalı hali 5 iş günü içerisinde Ajansa ulaştırılmıştır.		
5. Bütçe dokümanları: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Bütçe ➤ Beklenen finansman kaynakları ➤ Maliyetlerin gerekçelendirilmesi Online olarak KAYS üzerinden hazırlanmış ve onaylanmıştır.		
6. Mantıksal çerçeve online olarak KAYS üzerinden hazırlanmış ve onaylanmıştır.		
7. Projede yer alan kilit personel(ler)'in özgeçmiş(ler)'i online olarak KAYS üzerinden hazırlanmış ve onaylanmıştır.		
8. Fizibilite (EK E) hazırlanmış ve ıslak imzalı şekilde taratılıp KAYS'a yüklenmiştir.		
9. Başvuru Sahibi tarafından proje uygulama kararının alındığı ve Başvuru Sahibi'ni temsil ve ilzama yetkili kişilerin belirlendiği yönetim organı kararı (EK F1) hazırlanmış ve ıslak imzalı şekilde taratılıp KAYS'a yüklenmiştir.		
10. Proje ortağı var ise, ortak olma kararının alındığı ve ortağı temsil ve ilzama yetkili kişilerin belirlendiği yönetim organı kararı (EK F2) hazırlanmış ve ıslak imzalı şekilde taratılıp KAYS'a yüklenmiştir.		
11. Başvuru Sahibi'ni ve varsa ortaklarını temsil ve ilzama yetkili kişi(ler)'in isim(ler)'inin ve imzalarının yer aldığı noter tasdikli imza sirküleri veya noter tasdikli imza beyanı veya en üst yetkili amir onaylı tatbiki imza (EK F3) hazırlanmış ve ıslak imzalı şekilde taratılıp KAYS'a yüklenmiştir.		
12. Projenin uygulanacağı yere (il ve ilçe) ilişkin taahhütname (EK F4) hazırlanmış ve ıslak imzalı şekilde taratılıp KAYS'a yüklenmiştir.		
13. Başvuru Sahibi'nin ve varsa ortaklarının son 2 yıla ilişkin yetkili kişi, organ ya da kurumlarca onaylanmış kesin hesapları hazırlanmış ve ve ıslak imzalı şekilde taratılıp KAYS'a yüklenmiştir.		

KRİTERLER	Evet	Hayır
14. Proje kapsamında birim maliyeti 10.000 TL ve üzeri her bir makine-ekipman ve hizmet satın alımı için talep edilen makine-ekipman ve hizmetin özellikleri ile özel ve teknik ayrıntılarının detaylı olarak belirtildiği, Başvuru Sahibi tarafından imzalanmış teknik şartname hazırlanmış ve ıslak imzalı şekilde taratılıp KAYS'a yüklenmiştir.		
15. Proje kapsamında birim maliyeti 10.000 TL ve üzeri her bir makine-ekipman ve hizmet satın alımı için hazırlanan detaylı teknik şartnameye göre alınmış en az 3 proforma fatura veya teklif mektubu hazırlanmış ve ıslak imzalı şekilde taratılıp KAYS'a yüklenmiştir.		
16. Yapım işleri içeren projelerde teknik tasarımlar, şartnameler ve planlar hazırlanmış ve ıslak imzalı şekilde taratılıp KAYS'a yüklenmiştir.		
17. Yapım işleri içeren projelerde keşif özeti (malzeme/metraaj ve keşif listesi) ve maliyet tahmini hazırlanmış ve ıslak imzalı şekilde taratılıp KAYS'a yüklenmiştir.		
18. (Varsa) Projenin uygulanması için kanunla zorunlu kılınmış diğer izin ve ruhsatlar hazırlanmış ve ıslak imzalı şekilde taratılıp KAYS'a yüklenmiştir.		
19. Kooperatifler için üyelerine kar dağıtılmasını yasaklayan kooperatif tüzüğü, eğer tüzüklerinde bu yönde bir hüküm yoksa gelecek 5 yıl süresince ortaklarına kar dağıtılmayacağı yönünde genel kurul kararı taratılıp KAYS'a yüklenmiştir.		

b. Uygunluk Kontrolü

Başvuru Sahibi'nin, ortaklarının (ve varsa iştirakçilerinin) ve projelerin bu rehberin **2.1.1.** ve **2.1.2** bölümlerinde verilen kriterlere uygunluğunun kontrolü aşağıda yer alan listeye göre yapılır.

UYGUNLUK KONTROLÜ LİSTESİ

KRİTERLER	Evet	Hayır
1. Başvuru Sahibi uygundur.		
2. Varsa ortak(lar) ve iştirakçiler uygundur.		
3. Bu başvuru; başvuru sahibinin, son bir takvim yılı içerisinde proje teklif çağrısı kapsamında yaptığı azami dördüncü başvurudur ve bu süre içerisinde alacağı en fazla ikinci destektir.		

Sadece ön incelemeyi geçen başvurular değerlendirme işleminin sonraki safhalarına alınacaktır.

(2) Teknik ve Mali Değerlendirme

Teklif edilen bütçe de dâhil olmak üzere başvurular, aşağıda yer alan değerlendirme tablosundaki kriterlere göre değerlendirilecektir. Değerlendirmede sırası ile başvuranın mali ve yönetim kapasitesi, proje konusunun programın amaç ve öncelikleri ile ilgiliği, önerilen yöntemin uygunluğu ve geçerliliği, projenin destek sonrası sürdürülebilirliği ile projenin bütçe ve maliyet etkinliği göz önüne alınacaktır.

Projeleri değerlendirecek Bağımsız Değerlendiriciler (BD) sistem tarafından otomatik olarak belirlenecek ve BD'ler bütün değerlendirme ve puanlama işlemlerini tamamen KAYS proje ve faaliyet destekleme sistemi üzerinden yapacaklardır. Sisteme kaydı olmayan BD'lere kesinlikle proje değerlendirilmesi yaptırılmayacaktır. Sisteme başvuru yapan BD'lere sistem tarafından birer kullanıcı adı ve şifre verilecektir. BD'ler kullanıcı adı ve şifrelerini hiçbir surette Ajans çalışanları ile paylaşmayacaklardır.

Değerlendirmenin sonunda, **altmış beş (65) ve üzerinde puan alan başvurular başarılı projeler olarak listelenir.** Başvurular en yüksek puanı alan tekliften başlayarak sıralanır ve destek dağıtımı bu rehberde belirtilen programın toplam bütçesi çerçevesinde söz konusu sıralamaya göre yapılır. Eşit puan alan başarılı projeler bakımından; söz konusu mali destek programında aynı yararlanıcı tarafından sunulan tek proje başvurusu niteliğinde olanlar, bu hususta eşitlik olması halinde öncelikle ilgililik bölümü için bağımsız değerlendiricilerin verdikleri puanların ortalaması; bunun da eşit olması halinde mali ve operasyonel kapasite bölümünden alınan puanların ortalaması en yüksek olanlar dikkate alınır, bu hususta da eşitlik olması halinde başvuru tarihi ve saati esas alınır.

DEĞERLENDİRME TABLOSU

Bölüm	Puan
1. Mali Kapasite ve İşletme Kapasitesi	20
1.1. Başvuru Sahibi ve ortakları projeyi yürütebilecek yeterli teknik uzmanlığa ve proje yönetimi konusunda yeterli deneyime sahip mi? (Geçmişten gelen bilgi ve deneyim var mı?)	10
1.2. Başvuru Sahibi ve ortakları yeterli yönetim kapasitesine sahip mi? (Personel, ekipman ve proje bütçesini idare edecek bilgi ve beceri dâhil olmak üzere)	5
1.3. Başvuru Sahibi ve ortakları eş finansmanı sağlamak ve projeyi başarılı bir şekilde uygulayabilmek için istikrarlı ve yeterli finansman kaynaklarına sahip mi?	5
2. İlgililik	25
2.1. Proje, programın genel amacıyla ve öncelikleriyle ne kadar ilgilidir ? (Projenin, teklif çağrısının genel amacıyla ve öncelikler ile olan ilgisi açık ve net bir şekilde ilişkilendirilmiş ve güvenilir verilerle desteklenmiş mi?)	5
2.2. Proje, hedef bölge(ler)nin ihtiyaçları ve sorunları ile ne kadar ilgili? Bu ihtiyaç ve sorunlara üreteceği çözümler net bir şekilde belirlenmiş mi? İlgili taraflar (son yararlanıcılar, hedef gruplar) stratejik olarak seçilmiş ve açıkça tanımlanmış mıdır? Hedef grupların ihtiyaç ve sorunları net bir şekilde belirlenmiş mi? Proje bu ihtiyaç ve sorunları karşılıyor mu?	7
2.3. Proje uygulama yerinin gelişmişlik düzeyi nedir? • Programa yapılan başvurularda; 1.Düzyer Gelişmiş İlçeler için 2 puan, 2.Düzyer Gelişmiş İlçeler için 4 puan, 3.Düzyer Gelişmiş İlçeler için 6 puan, 4.Düzyer Gelişmiş İlçeler için 8 puan ve 5.Düzyer Gelişmiş İlçeler için 10 puan verilecektir.) ORAN tarafından proje teklif çağrısı yöntemiyle yürütülen mali destek programlarında 2016 ve daha önceki yıllarda başvuru yapmayan, sözleşme imzalanmayan veya destek sözleşmesi imzalanarak herhangi bir projenin tamamlanmadığı ilçelerde (Akkışla, Tomarza, Felahiye, Sarız, Develi, Özvatan, Sarioğlan, Gölova, İmranlı, Zara, Koyulhisar, Akıncılar, Hafik, Saraykent, Çandır, Çekerek) uygulanacak proje başvurularına yukarıdaki puanlara ilave olarak +3 puan verilecektir.	10+3
3. Yöntem	30
3.1. Önerilen faaliyetler yeterince detaylı açıklanmış mı, uygulama yöntemleri uygun mu, uygulanabilir mi, hedeflerle ve beklenen sonuçlarla uyumlu mu?	10
3.2. Faaliyet planı öngörülen süreler ve ayrıntı düzeyi bakımından açık ve uygulanabilir nitelikte mi? Projenin amaçları, faaliyetleri, yöntemi ve faaliyet planı birbirleriyle tutarlı mı?	10
3.3. Mevcut sorunlar incelenmiş, proje uygulama sürecinde ortaya çıkabilecek dış etkenler ve riskler göz önüne alınmış mı?	5
3.4. Proje kapsamında, proje ilerleme düzeyi ve hedeflere ne derecede ulaşıldığını ölçmek için objektif olarak doğrulanabilir göstergeler yeterli tanımlanmış mı?	5
4. Sürdürülebilirlik	15
4.1. Projenin, hedef grupları üzerinde kalıcı ve somut bir etkisi olması bekleniyor mu? (Etkilenecek kurum sayısı, projenin bölgesel önemi, geçici/kalıcı oluşturulan istihdam, sosyal faydalar, sağlanan fırsatlar, teşvik edilen yeni yatırımlar, bölgenin genel ekonomik ortamında sağlanan gelişmeler dâhil olmak üzere)	5
4.2. Proje potansiyel çarpan etkileri içermekte midir? (Proje kapsamında üretilen/kullanılan bilginin yayılması, yeni projeler doğması, proje faaliyetlerinin ve çıktılarının tekrar edilebilirliği ve yaygınlaştırılması mümkün olabilecek mi?)	5
4.3. Proje, mali ve kurumsal açıdan sürdürülebilir mi? (Proje kapsamında hedeflenen faaliyetler sürdürülebilir mi? ORAN'ın finansmanı sona erdikten sonra faaliyetler nasıl finanse edilecektir?) (Faaliyetlerin devam ettirilmesine imkân tanıyan yapılar proje sonunda da devam edecek mi? Projenin sonuçları sahiplenilecek mi?) Proje sürdürülebilir kalkınmaya ve çevrenin korunmasına itibar gösteriyor mu?	5
5. Bütçe ve Maliyet Etkinliği	10
5.1. Tahmini maliyetler beklenen sonuçlara ulaşmada yeterli mi?	5
5.2. Proje kapsamında yapılması öngörülen harcama tutarları gerekli ve gerçekçi midir?	5
EN YÜKSEK TOPLAM PUAN	100

2.4. Değerlendirme Sonucunun Bildirilmesi

2.4.1. Bildirimin İçeriği

Başvuru Sahipleri'ne, başvurularının sonucuna ilişkin durum yazılı olarak bildirilecektir.

Başvurunun reddedilmesi veya destek verilmemesi kararı, aşağıda belirtilen gerekçelere dayandırılacaktır:

- Başvuru taahhütnamesi belirtilen süre içerisinde e-imza ile imzalanmamış ve ıslak imzalı taahhütname Ajans'a ulaştırılmamıştır,
- Başvuru eksiktir veya belirtilen kriterlere uygun değildir,
- Başvuru Sahibi, ortakları veya iştirakilerinden biri ya da bir kaçı uygun değildir,
- Proje uygun değildir (Teklif edilen projenin program kapsamında olmaması, teklifin izin verilen azami süreyi aşması, talep edilen katkının izin verilen azami katkıdan daha fazla olması gibi),
- Proje, teknik ve mali açıdan, seçilmiş olan diğer projelere göre daha az puan almıştır,
- Talep edilen destekleyici belgelerin biri ya da birkaçı belirtilen son tarihten önce KAYS'a tam olarak yüklenmemiştir,
- Bu rehberde bulunan kriterine uyulmamıştır.
- Destek almaya hak kazanan projelerin Ajans tarafından ilan edilmesinden sonra, başvuru formu ve ekleri yasal süre içerisinde Ajans'a teslim edilmemiştir.

ÖNEMLİ

Ajans'ın bir başvuruyu reddetme ya da destek vermeme kararı nihaidir.

2.4.2. Öngörülen Zaman Çizelgesi

Değerlendirme sonuçları hakkında Başvuru Sahipleri'ni bilgilendirmek için Ajans'ın planladığı tarih **25.05.2018**'dir. Bu tarih kesin olmayıp, proje sayısına göre değişebilecektir.

2.5. Sözleşme İmzalanması ve Uygulama Koşulları

Proje başvurusu mali destek almaya hak kazanması halinde yararlanıcı ile Ajans arasında imzalanacak olan **standart destek sözleşmesi** ve sözleşmelerin imzalanması ve uygulanması aşamalarında esas alınacak **Proje Uygulama Rehberi** Ajans internet sitesinden (www.oran.org.tr) temin edilebilecektir.

Destek kararını takiben, verilecek destek miktarı ve uygulamaya ilişkin ilke ve kurallar, Başvuru Sahibi ile Ajans arasında imzalanacak bir sözleşmeye bağlanır.

Bu program kapsamında sözleşme imzalamaya hak kazanan kamu kurumu ve kamu kurumu niteliğindeki meslek odaları dışındaki başvuru sahiplerinden her bir proje için sözleşmede öngörülen toplam destek miktarının **% 20**'si kadar teminat alınır.

Ajans tarafından teminat olarak kabul edilebilecek değerler şunlardır:

- Tedavüldeki Türk parası,
- Bankalar veya katılım bankaları tarafından verilen teminat mektupları.

Teminatlar, Ajans tarafından nakit olarak teslim alınamaz. Bunların, yararlanıcı tarafından Ajans'ın bildireceği banka hesap numarasına yatırıldığına dair alındı belgesinin/dekontun, sözleşme imza aşamasında ibrazı zorunludur.

Teminatlar, teminat olarak kabul edilen diğer değerlerle değiştirilebilir. Karma değerlerden oluşan teminatlar Ajans tarafından kabul edilebilir. Yararlanıcı tarafından verilen teminatların geçerlilik süresi destekleme süresinden **en az 6 ay fazla süreli** olmalıdır. Teminatlar nihai ödemenin yapılmasını müteakip serbest bırakılır.

Desteklenmesine karar verilen projelerin ajans tarafından ilan edilmesinden itibaren **on beş** işgünü içinde başvuru sahiplerine başvuru formu ve ekleri ile başvuru rehberinde belirtilen destekleyici belgelerin aslı veya onaylı suretinin sunulması gerektiği bildirilir. Başvuru sahibinin gerekli bilgi ve belgeleri sunmasını takiben **en geç beş işgünü** içinde başvuru sahibi sözleşme imzalamaya davet edilir. Yapılacak yazılı bildirim müteakip **en geç on işgünü** içinde sözleşme imzalanır. Bu süre zarfında sözleşme imzalamak üzere ajansa başvurmayan, sözleşme imzalamayacağını yazılı olarak bildiren veya ajans tarafından talep edilen belgeleri zamanında sunmayan başvuru sahipleri söz konusu destekten feragat etmiş sayılır. Aynı süre içerisinde mücbir bir sebepten ötürü sözleşme imzalamaya gelemeyeceğini bildiren başvuru sahiplerine on günlük ilave süre tanınabilir. Sunulan belgelerin gerçeğe aykırı yahut KAYS'ta yer alan bilgi ve belgelerden farklı olması durumunda da başvuru sahibiyle sözleşme imzalanmaz. Bunların yerine, öngörülen toplam destek bütçesiyle sınırlı olmak koşuluyla, yedek listede yer alan başvuru sahipleri sözleşme imzalamak üzere en yüksek puanlı projeden başlamak üzere sözleşme imzalamaya davet edilir. Yedek listeden davet usulü bakımından da yukarıdaki hükümler aynen uygulanır.

Sözleşme özellikle aşağıda belirtilen hakları ve yükümlülükleri düzenler:

Kesin Destek Tutarı: Azami destek tutarı sözleşmede belirtilecektir. **Bölüm 2.1.3.**'te açıklandığı gibi, bu tutar, tahminlere dayalı bir şekilde hazırlanan bütçe çerçevesinde belirlenecektir. Kesin destek tutarı, proje sona erdiğinde ve nihai rapor sunulduğunda kesinlik kazanacaktır. Mali destek hiçbir koşulda sözleşmede belirtilen tutarı geçemez, sözleşme tutarını aşan ek ödeme yapılamaz ve yararlanıcı tarafından aynı sözleşme kapsamında ek destek talebinde bulunulamaz.

Başvuru sırasında sunulan bilgi ve belgelerin eksik sunulduğu sonradan anlaşılrsa dâhi Ajansın söz konusu bilgi ve belgelerin tamamlatma yetkisi bulunmaktadır. Ajans, tamamlanmayan veya uygunluğu kabul edilmeyen belgeler nedeni ile desteklerin kısmen veya tamamen kullandırmama yetkisine sahiptir.

Aynı şekilde projenin yürütülmesi sırasında Ajansın talep etmiş olduğu belgelerin yeterli bulunmaması destek tutarında düşüşe neden olabilecektir. Ajansa sunulan bilgi ve belgelerin doğruluğu yararlanıcının sorumluluğundadır.

Hedeflerin Gerçekleştirilememesi: Yararlanıcının sözleşme koşullarını yerine getirmemesi halinde Ajans destek tutarını azaltabilir ve/veya o zamana kadar ödenen tutarların tamamen ya da kısmen geri ödenmesini talep edebilir. Ayrıca desteklenen proje veya faaliyet kapsamında, Ajans tarafından istenen bilgi ve belgelerin zamanında ve eksiksiz verilmemesi, izleme ziyaretlerinde uygulama ve yönetim mekanlarına erişimin zorlaştırılması yahut engellenmesi veya projenin sözleşmeye, eklerine ve yürürlükteki mevzuata uygun şekilde yürütülmediğinin tespiti halinde Ajans, ödemeleri durdurabilir ve/veya sözleşmeyi feshederek buna ilişkin mevzuatta ve sözleşmede belirtilen hukuki yollara başvurabilir.

Proje kapsamında, başvuru sırasında belirlenen performans göstergeleri ve hedeflerin gerçekçi ve makul düzeyde olması gerekmektedir. Proje kapsamında başvuru sahibi tarafından verilen hedefler taahhüt niteliğinde olup gerçekleştirilmemesi halinde destek tutarı üzerinden belirlenen orandan kesintiye gidilecektir. Bu durumda sağlanan destek miktarında kesinti olacaktır.

Sözleşmenin Değiştirilmesi: Yararlanıcıların projelerini, Ajans ile imzaladıkları sözleşme hükümleri doğrultusunda uygulamaları esastır. Ancak sözleşmenin imzalanmasından sonra projenin uygulamasını zorlaştıracak veya geciktirecek önceden öngörülemeyen ve beklenmeyen durum yahut mücbir sebep söz konusu ise sözleşme tarafların mutabakatı ile uygulamanın herhangi bir safhasında değiştirilebilir ve/veya proje uygulamasının tamamı veya bir kısmı durdurulabilir.

Sözleşme değişiklikleri Ajans onayına tabidir. Ajansın uygun görmediği değişiklikler uygulanamayacağı için proje kapsamında alınacak başta makine ve ekipmanlar olmak üzere tüm satın alımların iyi araştırılması, teknik şartnamelerinin detaylı hazırlanması ve hazırlanan şartnameye uygun gerçekçi proforma faturaların Ajansa sunulması gerekmektedir.

Aynı şekilde başvuru sahibi tarafından başvuru esnasında belirlenen proje uygulama süresi için programın maksimum süresinin yazılması önerilmektedir. Proje süreleri uygulama döneminde kısaltılabilmekte, ancak mücbir sebepler dışında uzatılamamaktadır. Bu durum sürenin yetmediği durumlarda projenin başarısız olarak sonuçlanmasına sebebiyet vermektedir.

Sözleşmenin Feshi: Sözleşmenin feshi koşulları özel ve genel koşullar altında düzenlenmektedir. Sözleşme fesih talebi proje sahibinden makul gerekçeler ile geldiği takdirde sözleşme başlangıç destek tutarı üzerinden belirlenen %1'lik cezai tutar, uygun olmayan yararlanıcı kusurları nedenleri ile Ajansın fesih etmesi durumunda ise %18'lik cezai tutar uygulanmaktadır (**Cezai müeyyideler, kamu kurumu ve kamu kurumu niteliğindeki meslek odaları dışındaki başvurular için geçerlidir.**) Sözleşmenin feshi durumunda, yapılacak fesihler için damga vergisi ödeneceği unutulmamalıdır. Yükümlülüklere uyulmaması yanında usulsüzlük ve hileli işlemler, terörle ilgili suç işlenmesi, iflas veya tasfiye halinde olunması, işlerin mahkemelerce idare ediliyor olması, alacaklılar ile ilgili herhangi bir düzenlemeye girilmiş olması, iş ve faaliyetlerin askıya alınmış olması, bu meseleler ile ilgili dava veya takip konusu olması, projenin uygulamasını tehlikeye düşürecek nitelikte hukuki takibatın olması, proje kapsamında alınacak makine ve ekipmanın haczedilmesi veya rehnedilmesi gibi meri mevzuat ve düzenlemelerde yeri olan bir prosedür dolayısı ile bunlara benzer bir durumda olması halinde fesih işlemi yapılmaktadır. Suç teşkil eden durumlarda savcılığa suç duyurusunda bulunulacağı önemle hatırlatılmaktadır.

Raporlar: Yararlanıcılar, uygulama sürecinde, projede kaydedilen ilerleme ve gerçekleştirmeleri içeren raporlar sunmak zorundadır. Bunlar; sözleşmede belirtilen dönemlerde sunulacak ara raporlar ve proje faaliyetlerinin tamamlanmasını takiben sunulacak nihai rapor ile projenin etkilerinin değerlendirilebilmesi amacıyla sunulacak proje sonrası değerlendirme raporundan oluşmaktadır. Ayrıca Ajans, yararlanıcıdan ilave bilgi ve belge talebinde bulunabilir.

Proje sahibi tarafından sunulması gereken raporların zamanında ve nitelikli olarak sunulması gerekmektedir. Aksi takdirde destek tutarında kesintiye gidilebilecektir. Aynı zamanda nitelsiz raporlar ödemelerin gecikmesine sebebiyet vermektedir.

Ödemeler: Sözleşmede belirtilen süre içerisinde, kabul edilebilir nitelikteki teminat şartının yararlanıcı tarafından yerine getirilmiş olması kaydıyla, destek miktarının % 40'ı, yararlanıcıya ait sözleşmede belirtilen banka hesabına ön ödeme olarak aktarılır. Ön ödeme tüm yararlanıcı kurumlar tarafından gelir olarak kaydedilmektedir.

Ajans tarafından ön ödeme sonrasında yapılacak diğer ödemeler, hakediş esasına göre gerçekleştirilir. Buna göre, ön ödeme tutarının ve aynı oranda yararlanıcının eş finansman tutarının usulüne uygun harcandığını gösteren belgelerin ara/nihai raporlarla birlikte Ajans'a sunulması, ilgili raporların Ajans tarafından incelenip uygun bulunması ve onaylanmasından sonra; (sözleşmede aksi belirtilmediği takdirde) ara ödemede destek miktarının % 40'ı ve son ödemede % 20'si destek yararlanıcısının banka hesabına 30 gün içerisinde aktarılır. Yararlanıcı tarafından ilgili raporlar sunulmadan ve usulüne uygun ödeme talebinde bulunulmadan, yararlanıcıya hiçbir ödeme yapılmaz.

Destek yararlanıcısı, Ajans'ın proje hesabına bloke koymasına, hesaba koşulsuz erişebilmesine, bankanın yararlanıcı hakkında muttali olduğu mali ve hukuki bilgilere

erişebilmesine muvafakat eder. Ajansın risk tespit etmesi durumunda ön ödemeyi Ajans hesaplarına geri iade etme hakkı bulunmaktadır.

Projelerin yürütülmesi sırasında en çok zorlanılan kısmın ödeme prosedürleri olduğu unutulmamalıdır. Ödemeler yararlanıcı tarafından harcama yapıldıkça raporlama sonucunda Ajans tarafından proje hesabına aktarılmaktadır. Proje kapsamında yapılan tüm satın alımların ödemeleri proje uygulama süresi içerisinde yapılacaktır. Bu durumda proje süresi içerisinde eşfinansmandan daha fazla nakit ihtiyacı ortaya çıkabilmektedir.

Yabancı para birimi üzerinden alım yapılması durumunda, ödemeye dayanak teşkil eden belgelerde en düşük bedel üzerinden uygun maliyet belirlenmektedir.

Projeye Ait Kayıtlar: Yararlanıcı, proje uygulanmasına dair tüm hesap ve kayıtları şeffaflık bir şekilde tutmakla yükümlüdür. Bu kayıtlar proje uygulaması sona erdikten sonra on yıl süreyle saklanmalıdır.

Denetim: Gerektiğinde yapılacak denetimler sırasında yararlanıcı, proje uygulama ve yönetim mekanlarına erişimi zorlaştırmamak yahut engellemek ve talep edilen her türlü bilgi ve belgeyi görevli personele zamanında sunmak zorundadır. Sözleşme hükümleri, Ajans tarafından hem kayıtlar üzerinde hem de yerinde yapılabilecek denetimlere olanak tanıyacaktır.

Ajans destek miktarı 100.000 TL'nin üzerinde olan bütün projelerden denetim raporu talep eder. Bu limitin altındaki projelerde kendi belirleyeceği ve başvuru rehberinde belirteceği kriterlere (destek miktarı, yararlanıcının yasal statüsü vs.) göre denetim raporu talep edebilir. Bu denetim Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurulu tarafından yetkilendirilen bağımsız denetçiler ve bağımsız denetim kuruluşları ile serbest muhasebeci mali müşavirler ve yeminli mali müşavirler tarafından yapılabilir.

Proje sonrası denetimler proje süresi bitiminden itibaren 3 yıldır. Proje sonrası denetimlerde sözleşme hükümlerine göre uygun olmayan durumlara rastlanması durumunda Ajansın fesih prosedürünü yürüteceği unutulmamalıdır. Bu durum proje kapsamında alınan desteğin Ajansa iadesine yol açacaktır.

Tanıtım ve Görünürlük: Yararlanıcılar, ortakları ve alt yükleniciler, hizmet, mal alımı ve yapım işleri faaliyetlerinde Ajans'ın sağladığı mali desteği ve Kalkınma Bakanlığı'nın genel koordinasyonunu görünür kılmak ve tanıtmak için, Ajans internet sitesinde (www.oran.org.tr) yayınlanan Görünürlük Rehberi'ne uygun olarak gerekli önlemleri alır.

Görünürlük kurallarına riayet edilmesi proje uygulama süresi tamamlandıktan sonra 3 yıl boyunca devam edecektir. Proje sonrası yapılan denetimlerde görünürlük kurallarına riayet hususu kontrol edilmektedir.

Satın Alma İşlemleri: 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa tabi yararlanıcılar, destek programları çerçevesinde desteklenen proje ve faaliyetler kapsamında yapacakları satın alma faaliyetlerini bu mevzuat çerçevesinde gerçekleştirirler. Söz konusu Kanuna tabi olmayan kurum ve kuruluşların uyacakları satın alma usul ve esasları ise Proje Uygulama Rehberi Ek-6 Kalkınma Ajansları Tarafından Sağlanan Destekler İçin Satın Alma Rehberinde tanımlanmıştır.

Yürütülen programlar kapsamında alımı desteklenen alet, teçhizat, yazılım, malzeme ve sistemler ile yapımı gerçekleştirilen tesislerin mülkiyeti ve bunlar üzerindeki fikri mülkiyet hakları yararlanıcıya aittir. Yararlanıcının, sözleşme kapsamında sağlanmış tesis, makine, ekipman, teçhizat ve diğer malzemelerin, genel sekreterin gerekçeli ve yazılı izni olmaksızın proje süresince ve projenin sona ermesinden itibaren üç yıl süreyle üzerinde üçüncü kişi lehine aynı ya da şahsi hak tesis edemeyeceği ve projede belirtilen iş yeri dışında kullanamayacağı, proje kapsamında tanımlanan iş dışında başka bir iş için kullanamayacağı, hiçbir şekilde atıl olarak tutamayacağı aksi halde destek miktarının iki katı tutarında ajansa tazminat ödeyeceği hususu sözleşmede yer alır.

Kamu kurumları için, satın alma ihale sürecinden önce satın alım usul ve limitlerini gösterir belgelerin Ajansa gönderilmesi ve onay alınması gerekmektedir. Aksi takdirde ihalenin iptali söz konusu olabilir.

Ortak faaliyetler bakımından, ortaklardan herhangi birinin harcama usul ve esaslarının ilgili kanunlarca tespit edildiği durumlarda, bu ortağın satın alma faaliyetleri söz konusu kanun hükümleri doğrultusunda gerçekleştirilecektir. Ortaklardan herhangi birinin harcama usul ve esaslarının hiçbir kanun ile belirlenmediği durumlarda bu ortağın uyacağı satın alma usul ve esasları ise sözleşmenin ekinde tanımlanmıştır. Ayrıca, uygulama aşamasında satın alma usullerine ilişkin detaylı bilgi ve dokümanlar proje uygulama rehberinde yer alacaktır.

⚠ DİKKAT

ORAN, zorunlu hallerde desteklenecek proje listesi ilan edilmeden önce proje teklif çağrısını iptal edebilir. Bu durumda ajanstın herhangi bir hak ve tazminat talebinde bulunulamaz.

ÖNEMLİ PROJE BAŞVURUSUNDA BULUNURKEN;

- **Başvuru formu ve ekleri** online başvuru sistemi **KAYS** üzerinden doldurulur.
- **EK E online başvuru sistemi KAYS'tan indirilerek** bilgisayar ortamında doldurulduktan sonra imzalı olarak taranarak **KAYS'a** yüklenir.
- **Destekleyici Belgeler (EK F1-F2-F3-F4) online başvuru sistemi KAYS'tan indirilerek** bilgisayar ortamında doldurulduktan sonra imzalı olarak taranarak **KAYS'a** yüklenir.
- **Ajansın belirttiklerinin dışında sunulmak istenen diğer destekleyici belgeler** taranarak online başvuru sistemi **KAYS'a** yüklenir.
- Her başvuru **KAYS** üzerinden üretilen taahhütnamenin imzalanması ile tamamlanır. Taahhütnamenin e-imza ile imzalanması esastır. Taahhütnamenin e-imza ile imzalanması son başvuru tarihinden itibaren en geç 5 iş günü içerisinde tamamlanır. Taahhütnamenin e-imza ile imzalanmadığı hallerde, taahhütname başvuru sahibi tarafından ıslak imzalı olarak elden veya posta yolu ile son başvuru tarihinden itibaren en geç 5 iş günü içerisinde ajansa teslim edilir. Taahhütnamenin EK F1'de yetkilendirilmiş kişi tarafından imzalanması gerekmektedir. Zamanında yapılmayan proje başvuruları için mazeret kabul edilmez ve bu projeler değerlendirmeye alınmadan reddedilir.

KAYS Online Başvuru Sistemi Ajans İletişim Noktası;
KAYS Destek Hattı
pyb@oran.org.tr
0 (352) 352 6726 / 1021-1022-1023-1024

ORAN Orta Anadolu
Kalkınma Ajansı
Central Anatolia Development Agency

KAYSERİ Barbaros Mahallesi, Sümer Yerleşkesi
Kümeevler, No:1, P.K: 38080 Kocasinan/KAYSERİ
Tel: +90 352 352 6726
Fax: +90 352 352 6733
E-Posta: info@oran.org.tr

SİVAS Akdeğirmen Mah. Höllüklük Cad.
No: 39, 58040, SİVAS
Tel: +90 346 222 0800
Fax: +90 346 222 0820

YOZGAT Miralay Şerifbey Konağı
Aşağı Nohutlu Mah Sakarya Cad.
No: 9 Kat 2 66100 YOZGAT
Tel: 0 (354) 217 6726

oran.org.tr

